

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН
ТАЙЛАН 2024

Агуулга

01

Өмнөтгөл

- Гүйцэтгэх захирлын мэндчилгээ
- Банкны тухай
- Тайлангийн тухай

02

Байгаль орчин

- Уур амьсгалын өөрчлөлттэй тэмцэх нь
- Тогтвортой санхүүжилт

03

Нийгэм

- Олон талт байдал ба оролцоо
- Ажлын тав тухтай нөхцөл ба хөгжил
- Нийгмийн оролцоо

04

Засаглал

- Компанийн засаглал
- Ёс зүй ба комплайнс
- Мэдээллийн аюулгүй байдал, нууцлал

05

Хавсралт

- SASB индекс
- GRI индекс
- БОНЗ, Тогтвортой байдлын тайлагналын удирдамж

Та бүхэндээ банкныхаа 2024 оны Тогтвортой хөгжлийн тайлан танилцуулж байгаадаа баяртай байна.

Өнөөдөр банк, санхүүгийн байгууллагууд нь зөвхөн санхүүгийн зуучлагч байхаас гадна уур амьсгалын өөрчлөлт, байгаль орчны доройтол, нийгмийн тэгш бус байдал зэрэг суурь сорилтуудын үед эдийн засгийн зөв шилжилт, хариуцлагатай өсөлтийг дэмжих чухал үүрэг хүлээж байна. Иймээс тогтвортой хөгжил бол бидний хувьд сайн дурын санаачилга бус, харин урт хугацааны тогтвортой байдал, үндэсний хөгжил дэвшлийг тодорхойлох стратегийн асуудал юм.

2024 он нь ХХБ-ны хувьд энэ ойлголтоо бодит алхмуудаар бататгасан чухал жил болж өнгөрлөө. Бид "Ногоон банк" болох урт хугацааны зорилгодоо хүрэхийн тулд богино хугацааны үр дүнгээс илүүтэйгээр банкныхаа ирээдүйн тогтвортой өсөлтийг хангах суурь бүтэц, тогтолцоо, чадавх болоод стратегийн түншлэлээ бэхжүүлэхэд голлон анхаарч ажиллаа.

Тухайлбал, Уур амьсгалын ногоон сангийн ("GCF") бэлэн байдлын хоёр төслийг хэрэгжүүлэн, олон улсын хөрөнгө оруулагчдад зориулсан Монгол Улсын анхны "Ногоон болон нийгмийн бонд"-ыг амжилттай гаргалаа. Мөн түүнчлэн АНУ-ын Засгийн газрын дэргэдэх Олон Улсын Хөгжлийн Санхүүгийн Корпорацаас ("DFC") урт хугацааны санхүүжилт татсан маань Монголын банк, санхүүгийн салбарт анхдагч болоод зогсохгүй, ХХБ нь олон улсын түвшний итгэлцэл, стандартын шаардлагыг хангасан банк гэдгийг дахин бататгасан чухал үйл явдал болов.

Цаашлаад, бид Германы Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Нийгэмлэг ("GIZ"), Монголын Тогтвортой Санхүүжилтийн Холбоо ("ТоС Холбоо")

зэрэг дотоодын болон олон улсын байгууллагуудтай түншлэлээ өргөжүүлж, тогтвортой санхүүжилтийн экосистемийг бэхжүүлэхэд төвлөрснөөр манай зээл, хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа байгаль орчин, нийгэм, эдийн засгийн чиглэлд бодит үнэ цэн, үр өгөөжийг бий болгож байна.

Ирж буй 2025 он бидний хувьд энэхүү эрчээ хадгалж, үр нөлөөгөө тэлэх чухал жил байх бөгөөд бид өнөөг хүртэлх амжилтууддаа тулгуурлан эдийн засгийн голлох салбаруудын ногоон шилжилтийг хурдасгах шинэ шатанд шилжиж байна. Цаашид ХХБ нь Монгол Улсын уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицсон, нүүрстөрөгчийн хэмжээг бууруулсан, дижитал хөгжилд тулгуурласан эдийн засаг рүү хийх шилжилтийг зөвхөн санхүүжилтээр бус, мөн баримталж буй стандарт, хөгжүүлж буй түншлэл, хэрэгжилтээрээ дамжуулан дэмжиж, манлайлах болно.

Бидний энэхүү аялалд хамтран зүтгэж буй нийт ажилтнууд, итгэл хүлээлгэн хамтран ажилладаг харилцагчид, түнш байгууллагууд болон хөрөнгө оруулагчдадаа чин сэтгэлийн талархал илэрхийлье. Та бүхний итгэл, оролцоо, хамтын ажиллагаа бидний ахиц дэвшлийн үндэс билээ. Бид тогтвортой хөгжлийг зөвхөн үүрэг хариуцлага гэж бус, харин Монгол Улсын урт хугацааны хөгжил, бодит дэвшлийг хурдасгах чухал хөшүүрэг гэж үздэг. Хамтын хүчин чармайлт, нэгдмэл зорилгын үндсэн дээр бид илүү тэсвэртэй, хүртээмжтэй, тогтвортой ирээдүйг хамтдаа бүтээнэ гэдэгт итгэлтэй байна.

O.ОРХОН

Гүйцэтгэх захирал

Банкны тухай

Худалдаа, хөгжлийн банк (ХХБ) нь 1990 онд үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд Монгол улсын банк санхүүгийн салбарын манлайлагч байгууллага юм. Монгол Улсын үүган банк болох ХХБ нь олон улсын стандартад нийцсэн 130 гаруй нэр төрлийн банкны бүтээгдэхүүн болон харилцагчдад ээлтэй банкны үйлчилгээг санал болгож байна. ХХБ нь Монголын санхүүгийн салбарын томоохон тоглогч, шинийг санаачлагч банк юм.

Уриа

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛД ХАМТДАА

Тогтвортой хөгжлийн тодорхойлолт болох ирээдүй хойч үеийн хэрэгцээг бууруулахгүйгээр дэлхийн өнөөгийн хүн амын хэрэгцээг хангах цогц үйл явцыг банк, харилцагч, түнш болон улс орон хамтдаа дэмжиж, нэг зорилгын дор нэгдэж ажиллахыг үриалсан утгатай.

Эрхэм зорилго

Бид харилцагчдадаа хүсэл, тэмүүлэлдээ хүрэхэд нь зориулж, хүлээлтээс нь давсан санхүүгийн цогц үйлчилгээг дэвшилтэт технологиор хүргэнэ.

Алсын хараа

Хөгжиж буй Монголын дэвшил бүхнийг манлайлагч банк байна.

TDBank

Customer centric — *Customer*

Recognition

Excellence

Accessible &

cor

SME

BIT

БҮТЭЭГЧ

Бидний харилцаа

Үнэлэмжтэй

Төгс төгөлдөр

Эгнэгт ээлтэй

Эвсэг баг

Гүйцэтгэл төгс

Чин хүндлэл

Нийт актив

15 их наяд

Үйл ажиллагааны орлого

648.07 тэрбум

Цэвэр ашиг

308.08 тэрбум

Нийт ажилтан

2,261 ажилтан

Байгууллагад олгосон зээлийн хэмжээгээр зах зээлийн

30%

МУ-ын ТОП-100 ААН-ээс банкны урт хугацааны харилцагч

94 байгууллага

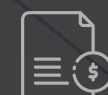
Дэлхийн корреспондент харилцаатай банк, санхүүгийн байгууллага

292 гаруй

Ностро данс

85 данс

Нийгмийн зээлийн багц

1.7 их наяд

Ногоон зээлийн багц

113.5 тэрбум

Стратеги

Урт хугацааны стратеги

ХАРИЛЦАГЧ ТӨВТЭЙ БАНК

Харилцагчдын хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг санал болгох, борлуулах, харилцагчаа халамжлах, тогтоон барих, оновчтой сувгаар харилцагч бүрд хүрч ажиллан үнэ цэнийг хүргэнэ.

ОЛОН УЛСЫН (БӨГӨӨД НОГООН) БАНК

Бизнес, үйл ажиллагааны загварыг олон улсын жишиг стандартад нийцүүлж, мэргэжлийн, зөв зохион байгуулалттай, оновчтой шийдлээр харилцагчид, ажилтнууд, түншүүд, хамтрагч байгууллагуудад найдвартай үйлчилгээг хүргэж, олон улсын байгууллагуудтай нягт хамтран ажиллаж, олон улсад үйл ажиллагаагаа тэлнэ.

ПЛАТФОРМ БАНК

Финтек, дижитал шийдэл хөгжүүлэгч компаниудтай нээлттэй хамтран ажиллаж, харилцагчдын үнэ цэний гинжин хэлхээг бий болгосон дижитал шийдлүүдийг нэвтрүүлж, банк, харилцагчид, түнш байгууллагуудын нэгдсэн эко системтэй болно.

Дунд хугацааны стратеги

Санхүү
4 зорилтууд

Харилцагч
6 зорилтууд

Дотоод процесс
8 зорилтууд

Сургалт ба хөгжил
6 зорилтууд

Банк нь алсын хараа, эрхэм зорилго болон урт хугацааны стратегиудтай уялдуулж дээрх 4 чиглэлийн хүрээнд дунд хугацааны 24 зорилтуудыг тодорхойлсон ба уг зорилтуудын дагуу ажиллаж байна.

Тайлангийн тухай

"Тогтвортой хөгжлийн тайлан 2024" нь Худалдаа, хөгжлийн банкны 2024 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр хүртэлх санхүүгийн жилийн үйл ажиллагааг хамарсан бөгөөд тогтвортой санхүү, байгаль орчин, нийгэм ба засаглал (ESG)-ын хүрээнд банкны хийж гүйцэтгэсэн ажлуудыг тайлагнасан. Тайлан нь 9 сэдвийн хүрээнд, тухайн асуудалтай холбоотой бидний оролцоо, зорилго, стратеги, бизнес болон нийгэмд хамааралтай байдал болон өнөөг хүртэлх ахиц дэвшлийг багтаасан болно.

Энэхүү тайлан нь Sustainability Accounting Standards Board (SASB), БОНЗ, тогтвортой хөгжлийн тайлагналын удирдамж болон Global Reporting Initiative (GRI) зэрэг тайлагналын тогтолцоо, стандартуудад уялдуулан боловсруулагдсан болно.

Тогтвортой хөгжил

- Шилдэг Байгууллагын Банк
- Жендэрийн Манлай Байгууллага

4 QUALITY EDUCATION

₮ 93.6 ТЭРБУМ

ХХБ-ны боловсролын салбарт олгосон зээлийн багц

STEAMEX 2024

Тус хөтөлбөрт оролцох 100 багшийн төлбөр

ХЯЗГААРГҮЙ МӨРӨӨДӨЛ

5 GENDER EQUALITY

₮ 94.5 ТЭРБУМ

Эмэгтэй бизнес эрхлэгчдийг дэмжих зээл

87%

Нийт эмэгтэй ажилтнууд

LADY'S LEADERSHIP

Хөтөлбөр

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

₮ 6.3 ИХ НАЯД

ХХБ-ны нийт зээлийн багц

ЗӨГИЙН ҮҮР

Хөтөлбөр

SFME

Төсөл

120 САЯ ам.доллар

U.S International Development Finance Corporation

13 CLIMATE ACTION

**НОГООН БОЛОН
НИЙГМИЙН БОНД**

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ХОРОО

**УАНС-Н САНХҮҮЖИЛТТАЙ 2 БЭЛЭН
БАЙДЛЫН ТӨСӨЛ**

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

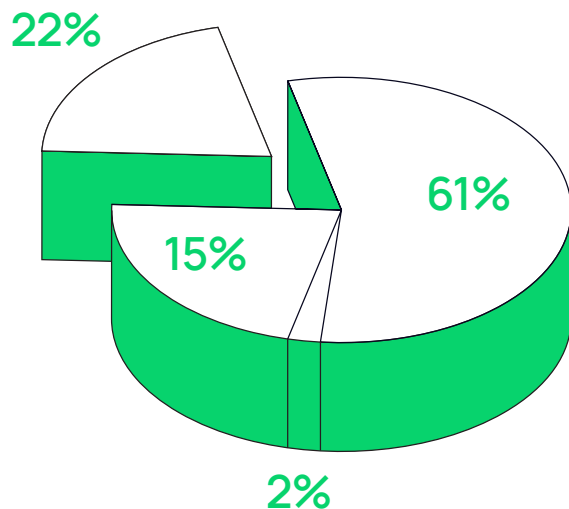
- БИДНИЙ ОРОЛЦОО
- ТОГТВОРТОЙ САНХҮҮЖИЛТ

114,485 тн CO₂e

ХХБ нь Бизнесийн ногоон зээлийн бүтээгдэхүүнийг нэвтрүүлснээс хойш санхүүжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрүүд нь нэг жилд **114,485 тонн CO₂e** хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах юм.

ХХБ-ны санхүүжүүлсэн ХХЯ-ын бууралт бий болгох төслүүдийн ангилал

61% Эрчим хүч үйлдвэрлэл дэх түлшний шилжилт

22% Эрчим хүчний хэмнэлттэй тоног төхөөрөмж

15% Тогтвортой ус ба хог хаягдал

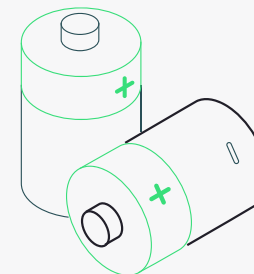
2% Бохирдол багатай эрчим хүчний үйлдвэрлэл

ХХБ нь өөрийн үйл ажиллагаанаас

759.1 кг

Хуванцар хог хаягдлыг дахин боловсруулсан

6.4 кг

Ашигласан баттерейг дахин боловсруулсан

Бидний оролцоо

Банк нь "Ногоон банк" болох урт хугацааны стратегийн дагуу нүүрсхүчлийн хийн ялгаруулалтын саармаг байууллага болох зорилгыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлж, ногоон бизнес загварыг томоохон аж ахуйн нэгжүүд, тэдгээрийн ханган нийлүүлэлтийн сүлжээнд нэвтрүүлэх, олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх замаар байгаль орчинд ээлтэй төсөл, хөтөлбөрийг санхүүжүүлэх, ногоон санхүүгийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг харилцагчдад хүргэж, хамтын үнэ цэний бүтээхэд чиглэн ажиллаж байна.

2050

Банкны дотоод болон зээлийн үйл ажиллагаанаас ялгаруулах нүүрсстөрөгчийн цэвэр ялгарлыг тэг болгоно.

2030

\$2 ТЭРБУМ

- \$1 тэрбум хүртэлх ногоон санхүүжилтийг олгох
- \$1 тэрбум хүртэлх нийгмийн санхүүжилтийг олгох

2025

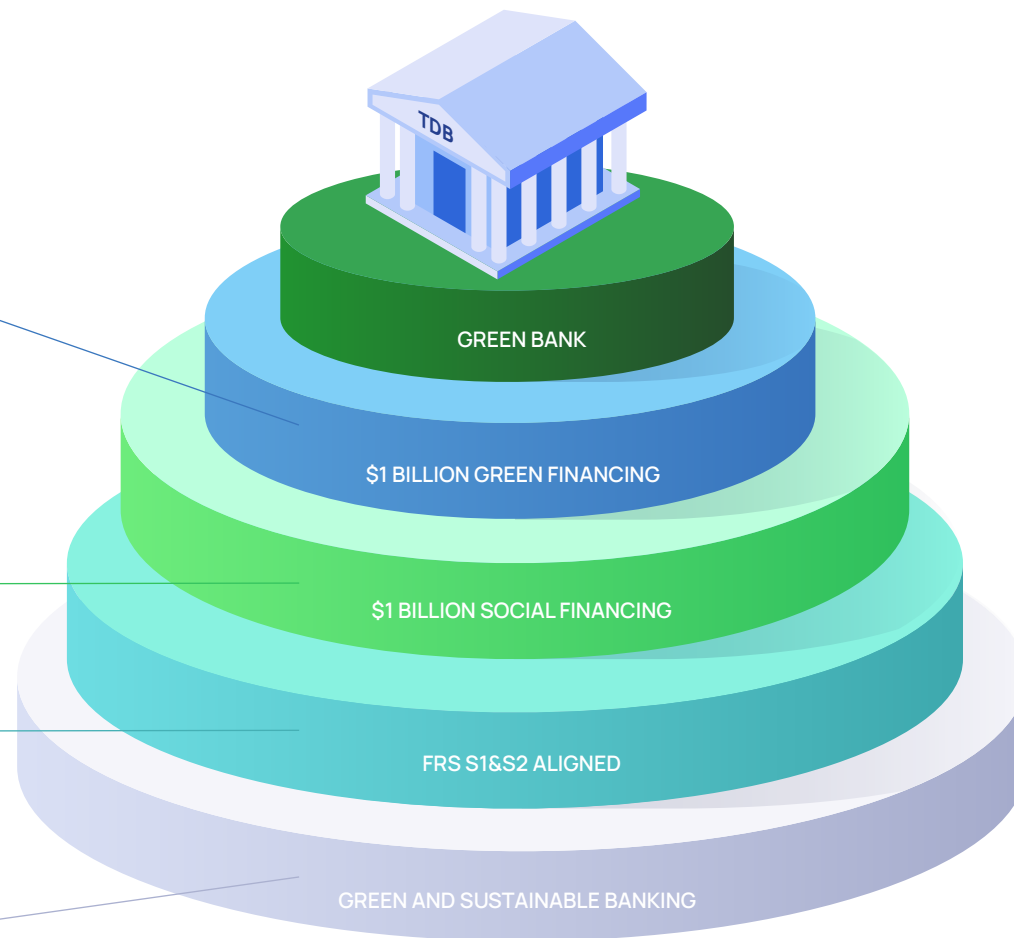

СТОУС S1 ба S2 стандартуудыг нэвтрүүлэх

2020

Тогтвортой, ногоон банк болох суурийг тавьж зорилтоо дэвшүүлнэ.

Байгаль орчинд эерэг нөлөө үзүүлэх зорилгоор манай байгууллага 2024 оны үйл ажиллагаандаа "Уур амьсгалын үйл ажиллагаа ба тогтвортой санхүүжилт" болон "Уур амьсгалын талаарх ойлголт нэмэгдүүлэх ба чадавх бэхжүүлэх" гэсэн хоёр үндсэн материал сэдвийг тодорхойлон ажилласан болно. Эдгээр сэдвүүд нь байгууллагын бодит нөлөөлөл болон оролцогч талуудын анхаарал хандуулдаг чухал чиглэлүүд юм.

УУР АМЬСГАЛЫН НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ БА ТОГТВОРТОЙ САНХҮҮЖИЛТ

Бид ногоон шилжилтийг дэмжих үүднээс тогтвортой санхүүжилтийн бүтээгдэхүүний төрлөө нэмэгдүүлж, олон улсаас ногоон бонд, үрт хугацаат санхүүжилтийг амжилттай татсанаар харилцагчдынхаа ногоон шилжилтэд хувь нэмрээ оруулж чадлаа. Мөн Тэрбум мод хөдөлгөөн, сэргээгдэх эрчим хүчний хэрэглээг дэмжих зэргээр уур амьсгалын өөрчлөлтийн эсрэг ажлуудыг гүйцэтгэлээ.

УУР АМЬСГАЛЫН ТАЛААРХ ОЙЛГОЛТ НЭМЭГДҮҮЛЭХ БА ЧАДАВХ БЭХЖҮҮЛЭХ

Уур амьсгалын тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэхэд мэдлэг, хамтын ойлголт зайлшгүй чухал гэж үзэн манай байгууллага олон нийтийн оролцоо, мэдээлэл түгээхэд анхаарал хандуулан ажиллав. Ингэхдээ COP29 болон World Economic Forum зэрэг олон улсын чуулга уулзалтад панелистаар оролцож, дотоодын их дээд сургуультай хамтран судалгаа, техникийн туслалцаа зэргээр чадавх бэхжүүлэн ажиллаж олон нийтийн мэдлэгийг дээшлүүллээ.

УУР АМЬСГАЛЫН НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ БА ТОГТВОРТОЙ САНХҮҮЖИЛТ

Тогтвортой ханган нийлүүлэлтийн сүлжээ

ХХБ нь уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох, хөрс, агаар, усны бохирдлыг үүсгэхгүй, эрчим хүчний эх үүсвэр, байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй, хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй, хүлэмжийн хийн ялгарал болон хаягдал багатай, эдийн засгийн үр ашигтай хэрэглээний тогтвортой байдлыг хангах, өв соёл, ахуй уламжлалаа эрхэмлэсэн ногоон орчныг бүрдүүлэхэд чиглэсэн бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор давуу эрх олгох бодлого баримтлан ажилладаг.

Дотоод үйл ажиллагаа

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2022	2023	2024
Нийт эрчим хүчний хэрэглээ	Мега Втц'000	4,522	↓ 4,328	↑ 4,724
Өөрчлөлт			4%	9%
Нийт эрчим хүчний хэрэглээ	м³/л	5,190	↑ 5,689	↑ 6,337
Өөрчлөлт			10%	11%
Нийт эрчим хүчний хэрэглээ	тонн	304	↓ 192	↑ 201
Өөрчлөлт			37%	5%

Ногоон цаг

Өдөр бүр 1 цаг ногоон цаг. Гэрлээ унтрааж эрчим хүчээ хэмнэх аян.

Ногоон оффис

ХХБ-ны бүх салбар, нэгж, газар хэлтэст өдөр тутмын үйл ажиллагаагаа байгаль орчинд ээлтэй болгох, үйл ажиллагаанаас үүдэн бий болж буй сөрөг нөлөөллийг бууруулах зөвлөмж өгөх, гарын авлагаар хангах зорилготой Ногоон Оффисын зөвлөмжийг 2024 онд боловсруулан гаргасан ба 2025 оноос зөвлөмжийг дагаж мөрдөн тайлагнаж эхлэх юм.

Дахин боловсруулалт

759кг хуванцар хог хаягдал. Дахин боловсруулах үйлдвэрт нийлүүлэв. Өмнөх оноос 639%-р илүү үзүүлэлт юм.

Лайт салбар

Банкны салбар, нэгжийнхээ тоог "Lite" буюу цаасгүй, цахим технологид суурилсан ажилтны оролцоогүй, харилцагч өөрөө өөртөө үйлчлэх автоматажсан салбаруудаар нэмж, банкны үйлчилгээг харилцагчид илүү хүртээмжтэй, түргэн шуурхай, чирэгдэлгүй хүргэхэд дэвшилт гарган ажиллалаа.

Дахин боловсруулалт

6.4кг ашигласан баттерей. Дахин боловсруулах үйлдвэрт нийлүүлэв. Өмнөх оноос 2 дахин их үзүүлэлт юм.

Тэрбум мод

ХХБ нь Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөнийг дэмжин ажиллаж нийт 257,580 ширхэг мод буюу 8.42 хувьтай тэнцэх модыг тарьж үргүүллээ. 1,181.65 тонн CO2 хүлэмжийн хийн шингээлт

Тогтвортой санхүүжилтийн хүрээ

ХХБ нь 2021 оны 3-р сард Монголдоо анхлан Тогтвортой санхүүжилтийн хүрээ (Sustainability Framework) баримт бичгийг боловсруулан гаргасан. Энэхүү баримт бичигт банкны ногоон болон нийгмийн зээлийн шалгуурыг нарийвчлан тодорхойлон заасан юм. Энэхүү хүрээ нь олон улсын стандартын нийцэлийг хангах үүднээс хөндлөнгийн үнэлгээг (Second-party Opinion) амжилттай гаргуулсан Монголдоо анхдагч байгууллага болсон билээ (Хөндлөнгийн үнэлгээг Moody's -ийн хараат компани болох V.E /Vigeo Eiris/-ээр гаргуулсан).

Ногоон зээлийн ангилал

Сэргээгдэх эрчим хүч

Бохирдол багатай эрчим хүч

Цэвэр тээвэр

Тогтвортой ус ба хог хаягдал

Тогтвортой хөдөө аж ахуй, газар ашиглалт, ой ба биологийн төрөл зүйл

Ногоон барилга

Эрчим хүчний хэмнэлт

Нийгмийн шинж чанартай зээлийн ангилал

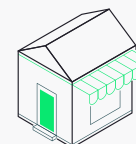
Орлогод нийцсэн дэд бүтэц

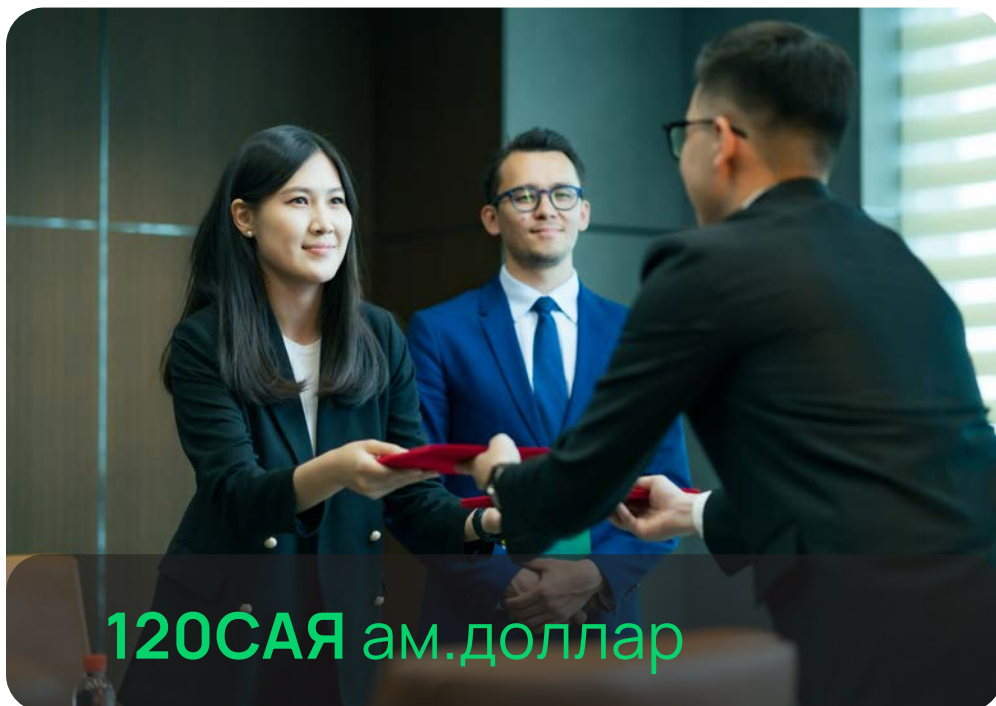
Орлогод нийцсэн орон сууц

Нэн чухал үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх

ЖДҮ болон бичил аж ахуйн нэгжүүдийг санхүүжүүлэх

120Сая ам.доллар

40%

Эмэгтэй бизнес эрхлэгчдийг дэмжих зээл

30%

Бизнесийн болон иргэдийн ногоон зээл

30%

ОУСК-ийн тодорхойлсон бичил, ЖДҮ сегментийн харилцагчдын санхүүжилт

ХХБ нь АНУ-ын Засгийн газрын Хөгжлийн Санхүүжилтийн Корпорацтай урт хугацааны санхүүжилтийн гэрээг 2024 оны 10-р сарын 24-ний өдөр үзэглэлээ.

Энэхүү гэрээг үзэглэснээр Монгол улсын банк санхүүгийн байгууллага нь АНУ-ын ХСК-аас шууд санхүүжилт босгосон анхны тохиолдол болж байна. Тус санхүүжилтээр Худалдаа, хөгжлийн банк нь Монгол Улс дахь бичил ба жижиг, дунд үйлдвэрлэл, эмэгтэй бизнес эрхлэгчдийг дэмжих зээл, уур амьсгалын өөрчлөлттэй тэмцэхэд зарцуулах замаар МУ-ын тогтвортой санхүүжилт, тогтвортой хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх том алхам болох юм.

50Сая ам.доллар

80%

Ногоон зээл

20%

Нийгмийн зээл

Монгол Улсаас анх удаа Олон улсын мэргэжлийн хөрөнгө оруулагчдад зориулсан Нийгмийн болон Ногоон бондыг хаалттай хэлбэрээр Австри Улсын Венийн Хөрөнгийн Бирж дээр гаргалаа.

Энэ нь 2015 онд ХХБ-ны гаргасан бондоос хойших анхны хувийн хэвшлийн гаргаж буй таван жилийн буюу урт хугацаат бонд юм. Тус бондыг гаргаснаар Дэлхийн ТОП аравт багтдаг Ассет Менежмент Компаниас хөрөнгө оруулалт татсан Монголын анхны хувийн хэвшлийн компани ХХБ болж байна. Мөн хөрөнгө оруулалтын Bloomberg терминал дээр бүртгэлтэй Монголын анхны Ногоон болон Нийгмийн бонд юм.

Байгууллагад зориулсан ногоон зээлийн бүтээгдэхүүнүүд

/2024.12.31-ны байдлаар/

ХХБ-ны ногоон зээлийн үлдэгдэл, ангиллаар

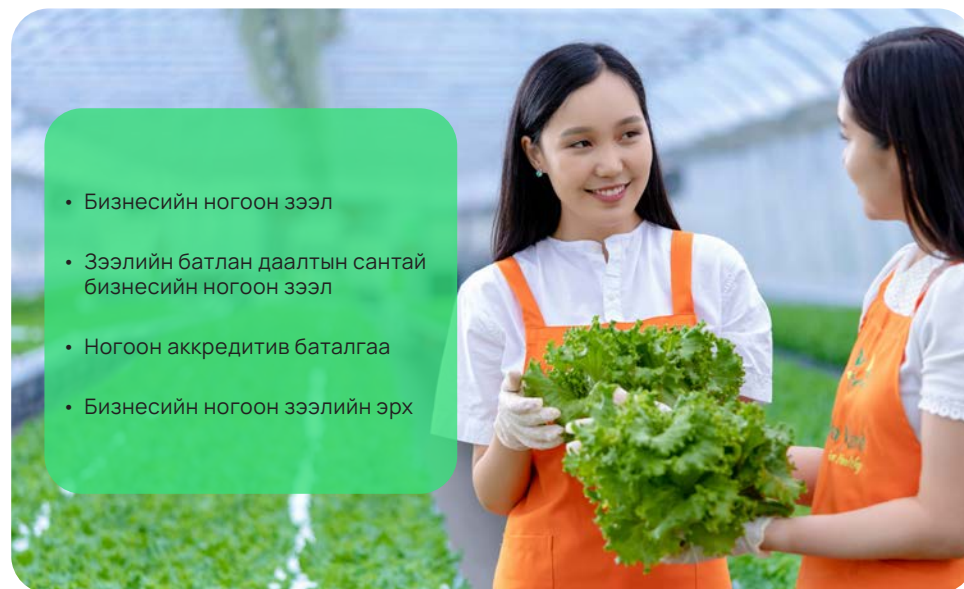
Сэргээгдэх эрчим хүч	3.74%
Бохирдол багатай эрчим хүч	0.04%
Эрчим хүчний хэмнэлт	74.43%
Ногоон барилга	2.47%
Бохирдлоос сэргийлэх, бууруулах үйл ажиллагаа	0.15%
Тогтвортой ус, хаягдлын хэрэглээ	2.17%
Тогтвортой хөдөө аж ахуй, газар ашиглалт, ой болон эко аялал жүүлчлал	2.96%
Карбон бага тээвэр	14.04%

Иргэдэд зориулсан ногоон зээлийн бүтээгдэхүүнүүд

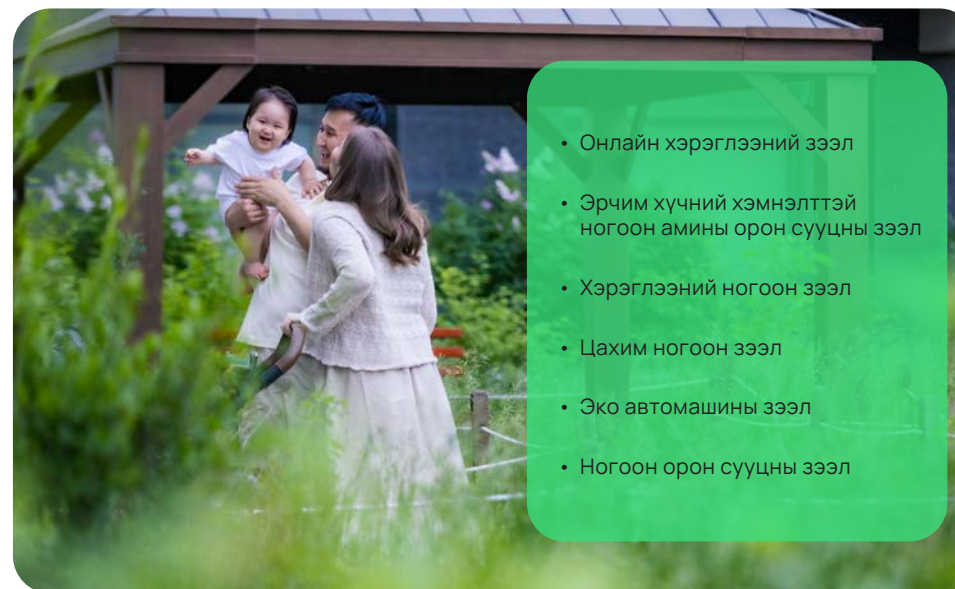
ХХБ-ны санхүүжүүлсэн ХХЯ-ын бууралт бий болгох төслүүдийн ангилал

Тогтвортой ус	0,36%
Бохирдол багатай эрчим хүчний үйлдвэрлэл	2,35%
Тогтвортой хог хаягдал	14,35%
Эрчим хүчний хэмнэлттэй тоног төхөөрөмж	21,78%
Эрчим хүч үйлдвэрлэл дэх түлшний шилжилт	61,16%

Банкны бизнесийн ногоон зээл олголт өмнөх жилтэй харьцуулахад 2 дахин өссөн үзүүлэлттэй байгаа ба санхүүжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрүүд нь нэг жилд **114,485тонн CO2e** хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах юм.

- Бизнесийн ногоон зээл
- Зээлийн батлан даалтын сантай бизнесийн ногоон зээл
- Ногоон аккредитив баталгаа
- Бизнесийн ногоон зээлийн эрх

- Онлайн хэрэглээний зээл
- Эрчим хүчний хэмнэлттэй ногоон амины орон сууцны зээл
- Хэрэглээний ногоон зээл
- Цахим ногоон зээл
- Эко автомашины зээл
- Ногоон орон сууцны зээл

УУР АМЬСГАЛЫН ТАЛААРХ ОЙЛГОЛТ
НЭМЭГДҮҮЛЭХ БА ЧАДАВХ БЭХЖҮҮЛЭХ

50-250 сая \$ санхүүжилтийн эрх бүхий

ҮНДЭСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН БАЙГУУЛЛАГА

200,680\$

"МОНГОЛ УЛС ДАХЬ БҮС НУТГИЙН НОГООН ДЭД
БҮТЦИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ" БЭЛЭН БАЙДЛЫН ТӨСӨЛ

291,772\$

"МОНГОЛ УЛСАД ТОГТВОРТОЙ БОЛОН НОГООН
САНХҮҮЖИЛТИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ"
БЭЛЭН БАЙДЛЫН ТӨСӨЛ

Бүс нутгийн ногоон хөгжлийг бий болгоход төрийн, дотоод болон олон улсын хувийн хэвшлийн хамтарсан буюу холимог санхүүжилтийн механизмын хүрээнд Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын хот төлөвлөлт, дэд бүтцийг уур амьсгалд тэсвэртэй хөгжүүлэхэд шаардлагатай байгаль орчин, нийгэмд илүү ээлтэй урт хугацаандаа үр өгөөжтэй, тогтвортой ногоон төсөл, хөтөлбөрүүд, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх ногоон технологиуд, мөн төслийн санхүүжилтийн схем болон хөнгөлөлтийн механизмыг нарийвчлан тодорхойлох. "Ханбогд сумын ногоон хөгжлийг цогцлоох" төслийн саналын баримт бичгийг боловсруулах.

ХХБ нь ТоС холбоотой хамтран УАНС-ийн буцалтгүй тусламжаар 2022 оноос эхлэн 2 жилийн хугацаанд "Монгол Улсад тогтвортой болон ногоон санхүүжилтийн хэрэгжилтийг нэмэгдүүлэх Бэлэн байдлын хөтөлбөр" төслийг амжилттай хэрэгжүүлэв.

Төслийн зорилго: Тогтвортой болон ногоон санхүүжилттэй төслийг хэрэгжүүлэхэд санхүүгийн салбар болон холбогдох оролцогч талуудын чадавхыг дээшлүүлэх, системийн түвшинд уур амьсгалын санхүүжилтийн зарчмуудыг хэрэгжүүлэх чадварыг нэмэгдүүлэх.

“МОНГОЛ УЛСАД ТОГТВОРТОЙ БОЛОН НОГООН САНХҮҮЖИЛТИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НЭМЭГ ДҮҮЛЭХ” БЭЛЭН БАЙДЛЫНТӨСЛИЙН ҮР ДҮН

- Банкны байгаль орчин, нийгэм, засаглалын эрсдлийг үнэлэх, удирдах аргачлалыг батлуулав.
- Монгол улсын санхүүгийн байгууллагуудын жендэрийн тэнцвэртэй, гэр бүлд ээлтэй үйл ажиллагааны суурь судалгаа; банк санхүүгийн байгууллагуудад зориулсан Жендерийн бодлогын зааврыг боловсруулав.
- “Ногоон зээлийн бодлогын хөшүүрэг” зөвлөмж, тайлан.
- Монголын Тогтвортой дижитал санхүүжилтийн хэрэгцээний суурь судалгаа, замын зургыг олон улсын зөвлөх үйлчилгээ үзүүлдэг Beijing Trans FinTech Ltd.-р хийлгүүлэв.
- Таксаномийн голлох 3 салбар ангиллуудын ногоон зээлийн удирдамж, гарын авлагыг боловсруулав.
- ESG Pedia-тай хамтран боловсруулсан Ногоон, тогтвортой төсөл, зориулалтыг Таксономийн ангиллын дагуу таних, тодорхойлох анхан шатны хялбаршуулсан аргачлал бүхий “ТХЗ-уудын Таксономийн цахим хайлт” хэрэгсэл.
- Ногоон төсөл хөтөлбөрийн хянах зорилгоор хүлэмжийн хийн ялгаралыг тооцоолох хэрэглүүр.
- ХБНГУ-ын Франкфурт хотод “Монголын банк, банк бус санхүүгийн салбарын ногоон санхүүжилтийн чадавхыг сайжруулах, туршлага судлах” аялалыг амжилттай зохион байгуулав.
- Төслийн хэрэгжилтийн хугацаанд нийт 6 удаагийн воркшоп арга хэмжээг зохион байгуулж, 617 харилцагчийг хамруулан амжилттай гүйцэтгэлээ.

Бидний оролцоо болон чадавх бэхжүүлэлт

Дэлхийн Эдийн Засгийн Форумын "Шинэ Манлайлагчдын чуулга уулзалт 2024"

НҮБ-ын Суурь Конвенцын Талуудын 29 дүгээр бага хурал (COP29)

Монголын Тогтвортой Санхүүгийн Форум 2024

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага (НҮБ)-ийн өдөр

НҮБ-ын Хөгжлийн Хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлж байгаа Улаанбаатар хот дахь агаарын бохирдлын асуудлыг сэргээгдэх эрчим хүчинд суурилсан шийдлээр багасгаж, олон нийтийн эрүүл мэнд, аж амьдралд эерэг нөлөө үзүүлэх зорилгоор гэр хороолол дахь өрхүүдийн нүүрсний хэрэглээг халж, нарны халаалтын системд шилжихэд дэмжлэг үзүүлэх "If Only I Could Go Solar" хамтын санхүүжилт босгох аянд нэгдэн 1 өрхийг иж бүрэн нарны халаалтын системээр хангахад хандивлав.

Банкны үйл ажиллагаанд ашиглах боломжгүй техникийн хог хаягдлыг Дүдү хүүхдийн музейд хандивлав. Тухайн музей нь тус хог хаягдлыг шинжлэх ухаанд сонирхолтой бага насны хүүхдүүдийн дунд зохион байгуулах Воркшопд ашиглах, ашиглаж дууссаны дараа байгальд ээлтэйгээр хог хаягдал дахин боловсруулах үйлдвэрт хандивлахаар тохиролцсон. Ингэснээр бид Ногоон банк болох зорилгын хүрээнд шинжлэх ухаанд сонирхолтой хүүхэд багачуудыг бодитоор дэмжин ажиллалаа.

Шотланд улсын Эдинбургын их сургуулийн Уур амьсгалын санхүүжилт хөтөлбөрийн хүрээнд магистрийн төгсөх оюутнуудтай 2024-2025 оны хичээлийн жилд "Монгол Улс уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицоход ашиглагдах ногоон санхүүжилтийн загварууд" гэсэн ерөнхий сэдвийн хүрээнд хамтран "Тогтвортой хөдөө аж ахуй ба ногоон санхүүжилт" сэдэвтэй олон улсын жишигтэй харьцуулсан судалгаа хийн ажиллаа.

НИЙГЭМ

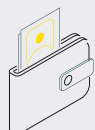
- Олон талт байдал ба оролцоо
- Нийгмийн оролцоо

33% эрэгтэй

66% эмэгтэй

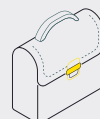
2,261

Ажилтан цалин, урамшууллаа нэмэгдүүлэн ажиллав.

401

Шинэ ажилтан томилогдов.

560+

Ажилтан албан тушаал дэвшив.

1.7 их наяд

Нийгмийн зээлийн багц

94.5 тэрбум

Эмэгтэй бизнес эрхлэгчдийг дэмжих зээл

**ЖЕҢЭРИЙН МАНЛАЙ
БАЙГУУЛЛАГА**

34

төрлийн үйл ажиллагааг дэмжин ажиллалаа

100%

Гомдол шийдвэрлэв.

Бидний нийгмийн нөлөөлөл нь дотоод болон гадаад гэсэн 2 ангилалд хуваагдаж байгаа ба ингэхдээ дотоод буюу хүний нөөц болох 2,261 талентууд хамаарч байгаа бол гадаад буюу бидний хариллагчид, олон нийт мөн бүлэгүүд харьяалагдаж байна.

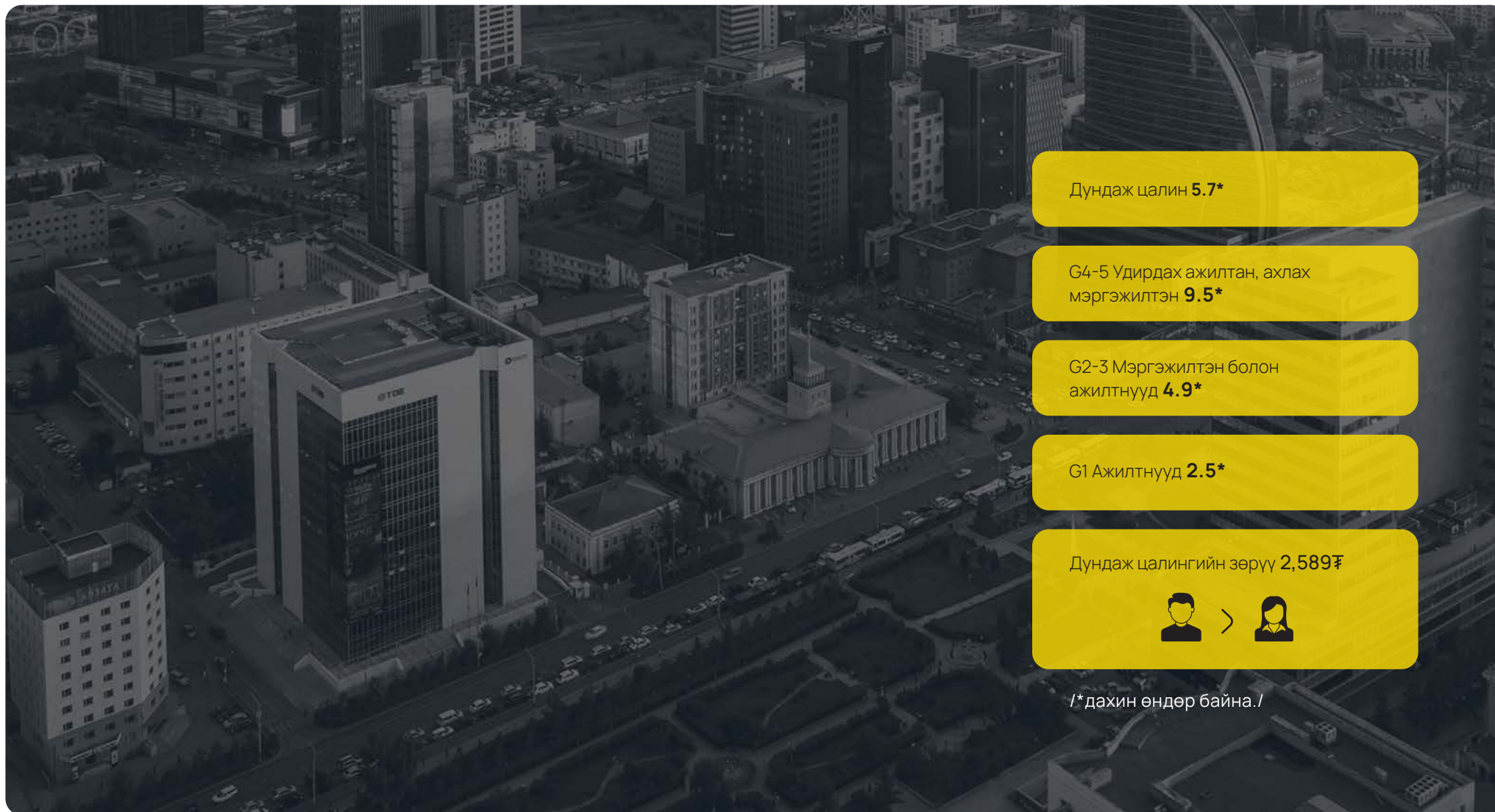
Олон талт байдал ба тэгш оролцоо

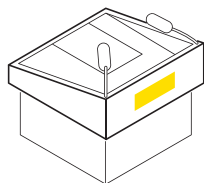
	Хүйсээр		Байршилаар		Насны бүлгээр			Нийт
	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Улаанбаатар	Орон нутаг	26-аас доош	26-35	36-аас дээш	
Нийт ажилтан	752	1,509	1,842	174	640	1,129	492	2,261
Шинэ ажилтан	210	398	575	33	368	206	34	608
Гэрээт ажилтан	1	10	8	3			11	11

Банк нь "Хөдөлмөрийн тухай хууль"-ийг үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажилладаг ба тус хуульд заасны дагуу хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтнууддаа зориулан ээлжийн амралтын нэмэгдэл өдрүүд, ажлын богиносгосон цаг зэргээр дэмжлэг үзүүлж ажилладаг. **Хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтны нийт ажилтны тоонд эзлэх хувь 0.8%** байна.

Хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээ (ХХДХ)-тэй харьцуулбал

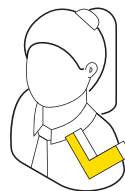

LADY'S LEADERSHIP ХӨТӨЛБӨР

Нярайн чөлөөнөөс эргэн ажилдаа томилогдсон ажилтнуудын карьер хөгжлийг дэмжих, тэдний манлайллын чадварыг нэмэгдүүлэхэд зорилгоор 3 удаагийн модуль сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, амжилттай хэрэгжүүлэв.

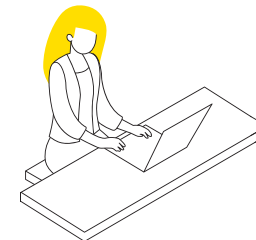
Тус хөтөлбөрийн агуулгаар:

- Self esteem
- Жендэрийн мэдрэмжтэй манлайлал
- Эмэгтэйчүүдийн манлайлал

ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН МАНЛАЙЛЛЫГ ДЭМЖИХ МЕНТОР-2024 ХӨТӨЛБӨР

Эмэгтэй ажилтнуудын манлайллыг дэмжих, карьерын хөгжлийг нь урамшуулан дэмжих зорилгоор туршлагатай ментор томилж, нэг сарын хугацаанд менторын хөтөлбөрийг амжилттай хэрэгжүүлсэн. Хөтөлбөрийн хүрээнд оролцогчдын үр чадварыг хөгжүүлэх, хамтдаа суралцах, өсөж дэвших боломжийг бүрдүүлэв.

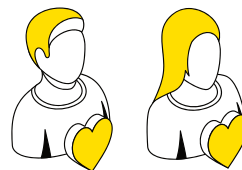
TDB FLEXIBLE MOM ХӨТӨЛБӨР

Нярайн болон хүүхэд асрах чөлөөтэй ажилтнуудын нийгмийн сайн сайхан байдлыг дэмжиж, тасралтгүй хөгжүүлэх, нэмэлт орлоготой болох боломжийг олгох зорилгоор банкны "Харилцагчийн мэдээллийн хэлтэс"-т зайнаас ажиллууллаа. Тус хөтөлбөрийн сэтгэл ханамжийн үр дүн өндөр байгаа тул жил бүр хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.

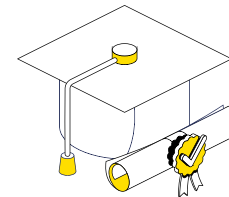
ДАСАН ЗОХИЦОХ ХӨТӨЛБӨР

Шинээр томилогдон ажиллаж буй ажилтнуудаа халамжлах, сургаж хөгжүүлэх зорилгоор дасан зохицох хөтөлбөрийг тасралтгүй хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Тус хөтөлбөрт тухайн ажилтны удирдлагын арга барил, хамт олны соёл, эерэг үүр амьсгал шууд нөлөөтэй бөгөөд тогтмол судалгаа авч сайжруулан ажиллалаа.

ЖЕНДЭРИЙН БАГШ БЭЛТГЭХ ХӨТӨЛБӨР

Жендерийн сургагч багш бэлтгэх, сургах, дадлаажуулах хөтөлбөрийг дотооддоо амжилттай хэрэгжүүлэв. Хөтөлбөрт оролцох хүсэлтэй олон ажилтнаас сонгон шалгаруулалт хийж, 3 ажилтан багшлах эрхийн сертификат авсан нь онцлох үр дүн байлаа. Тэдгээр сургагч багш нар банканд шинээр томилогдсон ажилтнуудад зориулсан "Шинэ ажилтны чиглүүлэх сургалт"-ын хүрээнд "Жендерийн эрх тэгш байдлын бодлого" сэдвээр сургалт орж, байгууллагын жендерийн мэдлэг, ойлголтыг гүнзгийрүүлэхэд хувь нэмрээ оруулж байна.

ЦАЛИНТАЙ ДАДЛАГАЖИХ ХӨТӨЛБӨР /ERASMUS/

СЭЗИС-тай хамтран банкны газар нэгжүүд дээр цалинтай болон цалингүй дадлагын хөтөлбөрийг амжилттай зохион байгууллаа. Энэхүү хөтөлбөрийн хүрээнд оюутнуудад мэргэжлийн орчинд бодит туршлага хуримтлуулж, үр чадвараа хөгжүүлэх боломжийг олгов. Хөтөлбөрт амжилттай оролцсон дадлагын оюутнууд шууд ажлын байраар хангагдан, хамт олны бүрэлдэхүүнд ажиллаж байна.

1.

"Хязгааргүй мөрөөдөл" төслөө хоёр дах удаагаа аутизмтай хүүхдүүдэд зориуллаа. Ингэхдээ "Аутизм Анд ТББ"-ын дэргэдэх "Анүүлэн аз жаргал" цэцэрлэгийн сургалтын анги танхимыг нь бүрэн тохижуулж өглөө. Тус сургалтын өрөөг байгуулснаар хичээл заах орчныг сайжруулах, хүүхэд багачуудын нийгмийн харилцаанд орох орчныг илүү тав тухтай болгоход хэрэгтэй юм. Бид цаашид ч Монгол Улсын хүүхэд бүр тэгш боломжоор хангагдаж, тэгш орчинд сурч боловсрох боломжтой байхын төлөөх ажлуудыг дэмжин ажиллах болно.

2.

Дэлхийн Аутизмын сарыг тохиолдуулан "Хязгааргүй мөрөөдөл" төслөө аутизмтай онцгой хүүхдүүдэд зориулан хэрэгжүүлжээ. Ингэхдээ Аутизм ба Бусад Онцгой Хүүхдүүдийн Академид "хүүхдүүд дүрд орж тоглох сургалтын өрөөг иж бүрэн тохижуулж" өгсөн. Тус сургалтын өрөөг байгуулснаар хүүхдүүд хэл яриа, харилцааны хувьд хөгжиж, нийгмийн харилцаанд ороход нь хэрэгтэй юм.

3.

Дэлхийн хуримтлалын өдрийг тохиолдуулан Налайх дүүргийн Голомт цогцолбор сургуулийн номын санг тохижуулж, номоор баяжуулж өглөө. Ийнхүү Хязгааргүй мөрөөдөл төсөл нийт 58 сургууль цэцэрлэгийн 200 мянга гаруй хүүхэд, 10000 гаруй багш, сурган хүмүүжүүлэгчдийн боловсролд оюуны хөрөнгө оруулалт хийгээд байна. Бид цаашид ч нийгмийн хариуцлагын хүрээнд уг төслөөр дамжуулж, Монголын хойч ирээдүй болсон хүүхэд, залуусыг сурч боловсрох боломжоор дэмжин ажиллах болно.

4.

ХХБ-ны ууган салбаруудын нэг Эрдэнэт салбарын үүсгэн байгуулагдсаны түүхт 25 жилийн ой энэ онд тохиож байна. ХХБанкны Эрдэнэт салбар анх 1999 онд Орхон аймгийн Баян-Өндөр сум буюу Эрдэнэт хотноо Чандмань төвд 807-р салбар нэртэйгээр үйл ажиллагаагаа эхлүүлж байсан түүхтэй. Ойн баяраараа ХХБ эх үрсийн эрүүл мэндийг дэмжих, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор "Орхон аймаг дахь Бүсийн Оношилгоо Эмчилгээний Төв"-д нярайн шарлагын аппарат бэлэглэлээ.

ВЕТ ON BABY ТӨСӨЛ

АНУ-ын "ABC" телевизийн уран бүтээл Bet on Baby шоу нэвтрүүлгийг албан ёсны эрхтэйгээр Монголд анх удаа NTV телевиз хүргэсэн. ХХБ МААМУУ хүүхдийн хадгаламжаар дамжуулан олон нийтэд санхүүгийн боловсрол олгох чиглэлд хамтран ажиллаа.

МААМУУ ХҮҮХДИЙН КОНТЕНТ

Бага насны хүүхдүүдийн гэгээн хүсэл мөрөөдлийг сонсож, Сантатай уулзах хүсэл биелүүлэх болон хүүхдүүдээр дамжуулан санхүүгийн боловсрол олгох зорилготой Маамуу хүүхдийн контентыг бэлтгэн социал медиагаар олон нийтэд хүргэв.

STEAMEX

Монголд анх удаа олон улсын хамгийн том боловсролын арга хэмжээ болох STEAMEX 2024 зохион байгуулагдсан. Тус арга хэмжээний үеэр бага ангийн болон байгалийн ухааны багш нарыг чадавхжуулах 100% практик туршилт, бүтээлд суурилсан хөтөлбөрт 21 аймаг бүрээс оролцох 100 багшийн төлбөрийг төллөө.

ДҮДҮ МУЗЕЙ

Банкны үйл ажиллагаанд ашиглах боломжгүй техникийн хог хаягдлыг шууд хогийн цэг дээр устгахгүйгээр банктай хамтран ажилладаг Дүдү хүүхдийн музейд хандивллаа. Тухайн музей нь тус хог хаягдлыг шинжлэх ухаанд сонирхолтой бага настай хүүхдүүдийн дунд зохион байгуулах Workshop-доо ашиглах, ашиглаж дууссаны дараа байгальд ээлтэйгээр хог хаягдал дахин боловсруулдаг үйлдвэрт хандивлахаар тохиролцсон. Ингэснээр банк НОГООН банк болох зорилгын хүрээнд болон шинжлэх ухаанд дуртай хүүхэд багачуудыг бодитоор дэмжих ажил боллоо.

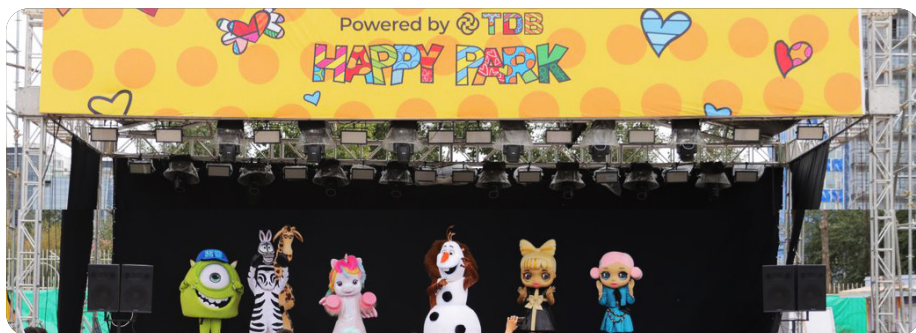
“CSR AWARDS 2024”

Монгол дахь Америкийн Худалдааны танхим AmCham Mongolia-с зохион байгуулдаг хамгийн том арга хэмжээ “CSR AWARDS 2024”-н цорын ганц “Diamond” спонсороор ХХБ ажиллаа. Арга хэмжээний үндсэн зорилго нь оны ололт амжилтуудаа бататган дүгнэх, хоёр улсын хоорондын бизнесийн орчныг сайжруулж, нийгмийн ач холбогдлыг сурталчилж, өндөр түвшний харилцан хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх зорилготой билээ. /10k\$/

BE LADY FORUM

Жижиг дунд бизнес эрхлэгч, эмэгтэйчүүдийг дэмжих, бизнесийн боломжуудыг танилцуулах, олон улсын байгууллагын сургалт зөвлөгөөг хуваалцаж, хамтран ажиллах боломжтой корпорэйт байгууллагуудтай танилцуулах зорилгоор “Be Lady Forum” зохион байгууллаа.

HAPPY PARK

Улаанбаатар хотын залуусын цагийг зөв боловсон соёлтой, үр өгөөжтэй өнгөрүүлэх хүслийг дэмжих зорилгоор Үндэсний олон нийтийн соёл амралтын хүрээлэнд Happy Park төслийг 1 сар хэрэгжүүлж өглөөний иога, эрүүл мэнд болон боловсролтой холбоотой өдрийн лекцийг хамтрагч байгууллагатай хамтран хийж гүйцэтгэв. Мөн залууст зориулсан урлагийн тоглолтуудыг долоо хоног бүр хийв. Тухайн төслийн барилгын ажлын тохижилт нь дахин боловсруулсан хуванцраар хийгдсэн гэдгээрээ онцлог юм.

ЭМЭГТЭЙ ЭНТЕРПРЕНЕРҮҮДИЙГ ДЭМЖИХ НЬ

Худалдаа Хөгжлийн Банк U.S. Embassy - Ulaanbaatar, Mongolia-тай хамтран эмэгтэй бизнес эрхлэгч нарт зориулсан сонирхолтой арга хэмжээг амжилттай зохион байгууллаа.

- “Эмэгтэй энтерпренерүүдийн академи” хөтөлбөрийн танилцуулга
- Эмэгтэй энтерпренерүүдийн амжилтын түүх
- ХХБ-ны санхүүгийн хөтөлбөрүүд
- Бизнесийн стратеги, түүний ач холбогдлыг таниулах практик сургалт боллоо.

БОДЛОГО

Карьер менежментийн бодлого

Тогтоон барих бодлого

Залгамж халааны бодлого

ХӨТӨЛБӨР

Дэмжих хөтөлбөр

Flexible Mom хөтөлбөр

Дасан зохицох хөтөлбөр

Future leaders удирдах ажилтан бэлтгэх, мэргэшүүлэх хөтөлбөр

Lady's leadership* нярайн чөлөөнөөс эргэн ажилдаа томилогдон ажиллаж буй эмэгтэйчүүдийн манлайллын хөтөлбөр

Жендерийн сургагч багш бэлтгэх хөтөлбөр

Ногоон санхүүжилт, тогтвортой хөгжлийн сургагч багш бэлтгэх хөтөлбөр

Дижитал үр чадвар хөгжүүлэх хөтөлбөр

Ментор – 2024 хөтөлбөр

Coaching – 2024 хөтөлбөр

Эрасмус хөтөлбөр

ЗАСАГЛАЛ

- Компанийн засаглал
- Ёс зүй ба комплайнс
- Мэдээллийн аюулгүй байдал, нууцлал

ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ /хүйсээр/

ЭРСДЭЛ

ICAAP I ILAAP тайланг тогтмол боловсруулан ажиллаж байна.

PCI DSS (Payment Card Industry Data Security Standard) стандартыг бүрэн хангав.

Компанийн засаглал

Тогтвортой ажиллахад компанийн үр дүнтэй засаглал хамгийн чухал. Энэ нь байгаль орчин, нийгэм, эдийн засгийн асуудлуудыг шийдвэр гаргах үйл явц, байгууллагын урт хугацааны стратегид тусгах боломжийг олгодог. Оновчтой засаглалын тогтолцоо нь ил тод байдал, хариуцлагатай байдал, ёс зүйтэй зан төлөвийг дэмжиж, тогтвортой үйл ажиллагааны бат бөх суурийг бүрдүүлдэг.

Төлөөлөн удирдах зөвлөл

ХХБ-ны ТУЗ нь байгууллагын бүхий л шатанд ил тод, үнэнч шударга байдлыг чухалчлан, нээлттэй засаглалыг бий болгохын зэрэгцээ ямар ч нөхцөлд тохирсон алсын хараа, стратеги бүхий бодлогоор банкны үйл ажиллагааг чиглүүлж, дэмжин ажилладаг.

Удирдлагын баг

ХХБ-ны удирдлагын баг нь банк, санхүүгийн чадварлаг менежерүүдээс бүрддэг ба компанийн засаглалын зохистой бүтэц, олон жилийн туршлага нь удирдлагын багийн амжилттай ажиллах суурь нь болдог. Мөн банкны урт удаан хугацааны ашигт ажиллагааг хангах, улмаар хувь нийлүүлэгчдийн үнэ цэнийг өсгөх боломжийг олгодог. ХХБ-ны удирдлагын баг нь банк, санхүүгийн чадварлаг менежерүүдээс бүрддэг ба компанийн засаглалын зохистой бүтэц, олон жилийн туршлага нь удирдлагын багийн амжилттай ажиллах суурь нь болдог. Мөн банкны урт удаан хугацааны ашигт ажиллагааг хангах, улмаар хувь нийлүүлэгчдийн үнэ цэнийг өсгөх боломжийг олгодог.

Ажилтнууд

ХХБ-ны амжилтын үндэс нь эрч хүчтэй, чадварлаг ажилтнууд бөгөөд тэднийг шударгаар урамшуулах, дэмжих, албан тушаал дэвшүүлэх хөгжлийн тогтолцоог сайжруулснаар харилцагчдадаа банкны шилдэг үйлчилгээг үзүүлж чаддаг.

РАНДОЛФ КОППА

ТУЗ-ын дарга

Тогтвортой хөгжлийн хорооны дарга, Эрсдэлийн удирдлагын хорооны гишүүн

Томилогдсон огноо: **2016 он**
 Банкны салбар дахь туршлага: **55+ жил**
 Үндэс угсаа: **АНУ**
 Нас: **83**

ДОЛЖИН ЭРДЭНЭБИЛЭГ

ТУЗ-ын гишүүн

Томилогдсон огноо: **2006 он**
 Банкны салбар дахь туршлага: **30+ жил**
 Үндэс угсаа: **Монгол**
 Нас: **56**

Дамбийжав ХҮРЭЛБААТАР

ТУЗ-ын гишүүн

Томилогдсон огноо: **2020 он**
 Банкны салбар дахь туршлага: **45+ жил**
 Үндэс угсаа: **Монгол**
 Нас: **64**

Дагмид ЯНЖМАА

ТУЗ-ын гишүүн

Цалин, урамшууллын болон нэр дэвшүүлэх хорооны гишүүн

Томилогдсон огноо: **2019 он**
 Банкны салбар дахь туршлага: **45+ жил**
 Үндэс угсаа: **Монгол**
 Нас: **67**

Дэмчигжав ОТГОНБИЛЭГ

ТУЗ-ын гишүүн

Аудитын хорооны гишүүн

Томилогдсон огноо: **2023 он**
 Банкны салбар дахь туршлага: **25+ жил**
 Үндэс угсаа: **Монгол**
 Нас: **51**

Авгаан ЭНХМЭНД

ТУЗ-ын гишүүн

Гүйцэтгэх захирлын тэргүүн орлогч

Томилогдсон огноо: **2023 он**
 Банкны салбар дахь туршлага: **25+ жил**
 Үндэс угсаа: **Монгол**
 Нас: **54**

Жалбаа БОЛОРМАА

ТУЗ-ын хараат бус гишүүн

Цалин, урамшууллын болон нэр дэвшүүлэх хорооны дарга, Аудитын хорооны гишүүн

Томилогдсон огноо: **2017 он**
 Банкны салбар дахь туршлага: **35+ жил**
 Үндэс угсаа: **Монгол**
 Нас: **61**

Жамсрандорж ДЭЛГЭРСАЙХАН

ТУЗ-ын хараат бус гишүүн

Аудитын хорооны дарга, Эрсдэлийн хорооны гишүүн

Томилогдсон огноо: **2017 он**
 Банкны салбар дахь туршлага: **30 жил**
 Үндэс угсаа: **Монгол**
 Нас: **51**

Загдхүү НАРАНТУЯА /2024.11.04 хүртэл/

ТУЗ-ын хараат бус гишүүн

Эрсдэлийн удирдлагын хорооны дарга, Цалин, урамшууллын болон нэр дэвшүүлэх хорооны гишүүн

Томилогдсон огноо: **2023 он**
 Банкны салбар дахь туршлага: **30+ жил**
 Үндэс угсаа: **Монгол**
 Нас: **59**

ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод

ТУЗ нь дэргэдээ Цалин, урамшууллын болон нэр дэвшүүлэх хороо, Аудитын хороо, Эрсдэлийн удирдлагын хороо гэсэн хороодуудтай бөгөөд тайлант хугацаанд тогтвортой байдлын бодлогыг хангах үүднээс Тогтвортой хөгжлийн хороог байгуулан батлаад байгаа юм. Ингэснээр банк нь ТУЗ-ийн түвшинд тогтвортой хөгжлийн асуудлыг хариуцсан бүрэн удирдлагын тогтолцоотой болж, ESG зарчимд нийцсэн, хариуцлагатай шийдвэр гаргалтыг дэмжих цогц бүтцийг бүрдүүлээ.

Цалин, урамшууллын болон нэр дэвшүүлэх хороо

Цалин, урамшууллын болон нэр дэвшүүлэх хороо (цаашид "ЦҮНДХ" гэх) нь ХХБ-ны ТУЗ-ийн хяналт, удирдлагын үүргээ үр дүнтэй, ашигтайгаар хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх эрх, үүрэг бүхий хороо ба ТУЗ-ийн бүтэц бүрэлдэхүүнд эргэн хяналт хийх, гишүүдийг сонгон шалгаруулах, үнэлэх, Гүйцэтгэх удирдлага болон удирдлагын түвшний захирлуудыг нэр дэвшүүлэх, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг дүгнэж тайлагнах, тэдгээрийн цалин хөлс урамшууллын хэмжээ, бодлогыг тодорхойлох, банкны бүтэц, зохион байгуулалт, засаглалыг хөгжүүлэх чиглэл өгөх зэрэг эрх үүрэгтэй хороо юм.

Аудитын хороо

Аудитын хороо нь Банкны засаглал, хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, ёс зүйн хэм хэмжээ, санхүүгийн тайлагналт, дотоод хяналтын тогтолцоо, хөндлөнгийн болон дотоод аудитын үйл ажиллагаанд системтэйгээр дүгнэлт өгөх, банкны хувьцаа эзэмшигчид, ТУЗ болон бусад оролцогч талуудад үнэн зөв бодит мэдээллийг хүргэх замаар байгууллагын удирдлага, зохион байгуулалтын бүх түвшинд сайн засаглалын тогтолцоог бэхжүүлэх зорилготой ажилладаг.

Эрсдэлийн удирдлагын хороо

Тус хороо нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагаанд Монгол Улсын хууль журам, зохицуулагч болон олон улсын байгууллагууд, Базелийн хорооноос тогтоосон зөвлөмж, стандарт, эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоо, бодлого зэргийн хэрэгжилтийг хянах, чиглэл өгөхөд дэмжлэг үзүүлэх чиглэлийн хороо юм. Үйл ажиллагааны өргөн цар хүрээг хамарч хараат бус байдлаар эрсдэлээс хамгаалах, зах зээл, үйл ажиллагааны эрсдэл болон комплайнсын хэрэгжилтэнд баталгаажуулалт хийж, үнэлэлт дүгнэлт, зөвлөмж өгч ажилладаг.

Тогтвортой хөгжлийн хороо

Тогтвортой хөгжлийн бодлогоор банкны засаглал, стратеги, зорилго, зорилтыг тодорхойлох, дотоодын болон олон улсын сайн туршлагыг өөрийн төдийгүй оролцогч талуудын үйл ажиллагаанд нутагшуулах, ногоон болон тогтвортой бизнесийн зарчмууд, хамтын ажиллагааг дэмжих зорилгоор байгуулагдсан болно. Байгаль орчин, нийгэм, засаглалын удирдлага, бодлогыг хэрэгжүүлэх замаар банкныхаа үйл ажиллагааны бүхий л түвшинд цогцлооход нягт уялдаа холбоотой ажиллахад тус хорооны үндсэн зорилго оршино.

ТХ-ийн хорооны дарга:

Р.КОППА /ТУЗ-ийн дарга/

ТХ-ийн хорооны гишүүд:

Н.СЭРГЭЛЭН /Олон улсын бизнес, хөгжил хариуцсан ГЗО/

Г.ЧИМИДБАЛДИР /Олон улсын хамтын ажиллагаа болон БОНЗ-ын хариуцсан зөвлөх/

П.ХАЛИУН /Тогтвортой хөгжлийн зөвлөх/

Удирдлагын түвшин дэх мэргэжилтнүүд

Д.ОТГОНБИЛЭГ

Тогтвортой санхүүжилт, БОНЗ-ын бодлого болон эрсдэлийн удирдлагын чиглэлээр мэргэшсэн бөгөөд ТҮЗ-өөс тогтвортой хөгжлийн чиглэлээр оновчтой шийдвэр гаргах, цаашдын төлөвлөгөөнд санал зөвлөмж хүргүүлэх, хамтын ажиллагаа зэрэг асуудлыг хариуцаж байна.

Төлөөлөн удирдах зөвлөл (ТҮЗ)

Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь банкны дагаж мөрдөх хууль тогтоомж болон үйл ажиллагааны хүрээний дагуу банканд тулгарч буй асуудлуудыг бодлогын түвшинд шийдвэрлэх, үйл ажиллагааг дэмжих, чиглүүлэх үүргийг гүйцэтгэж буйгаас гадна банкны зорилго, стратегийг баталж, хэрэгжилтэд хяналт тавин зөвлөмж, шийдлээр ханган ажиллаж байна.

П.ХАЛИУН

Тогтвортой хөгжлийн хорооны зөвлөх, EPAM компанид менежментийн зөвлөхөөр ажилладаг бөгөөд тогтвортой байдлын стратеги, үйл ажиллагааны загвар, тайлагналын чиглэлээр ажиллаж ирсэн. Тэрээр өмнө нь World Business Council for Sustainable Development (WBCSD)-д тогтвортой байдлын тайлагнал болон байгаль хамгааллын зах зээлийн санаачилгууд дээр ажиллаж байсан бөгөөд цэвэр технологийн санхүүжилтийн судалгааны туршлагатай.

Тогтвортой хөгжлийн хороо

Тогтвортой хөгжлийн бодлогоор дамжуулан банкны засаглал, стратеги, зорилго, зорилтуудыг тодорхойлох цаашлаад дотоодын болон олон улсын сайн туршлагыг өөрийн төдийгүй оролцогч талуудын үйл ажиллагаанд нутагшуулах, ногоон болон тогтвортой бизнесийн зэрчмүүд, хамтын ажиллагааг дэмжин ажиллах зорилготой хороо юм.

Г.ЧИМИДБАЛДИР

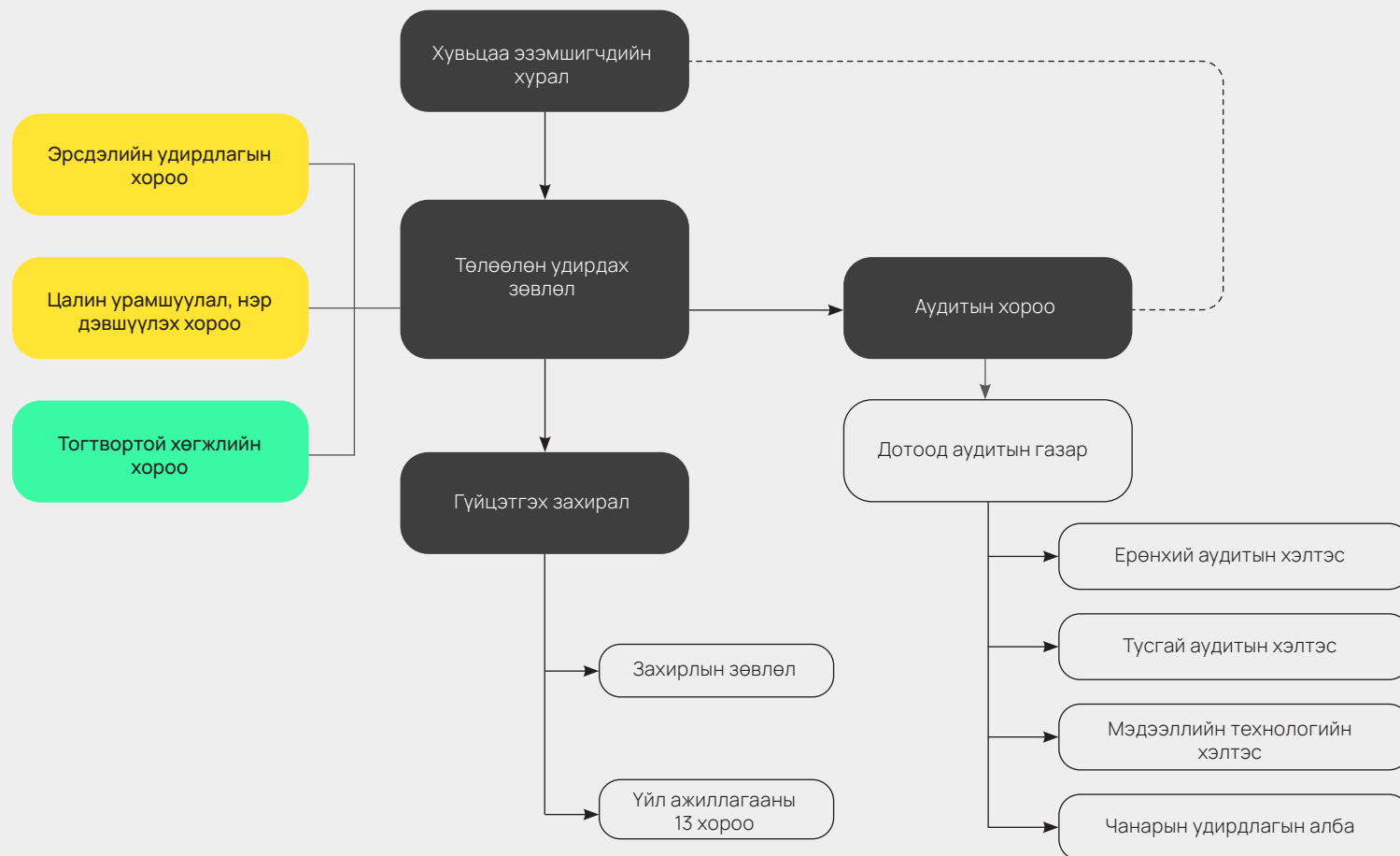
Олон улсын хамтын ажиллагаа болон БОНЗ-ыг хариуцсан зөвлөхөөр ажиллаж байгаа бөгөөд гадны банк санхүүгийн байгууллагуудаас эх үүсвэр татах тэдгээрийг бүтэцжүүлэх, банкны тогтвортой санхүүжилтийг байдлыг дэмжих чиглэлээр олон улсын санхүүгийн байгууллагуудтай хамтран ажиллаж байна.

ТҮЗ-ын дэргэдэх ажлын алба (ТҮЗДАА)

Банкны эрх барих дээд нэгжүүд болон холбогдох хороодын тасралтгүй үйл ажиллагааг хангах болон сайн засаглалын олон улсын тэргүүн туршлагыг судлан хэрэгжүүлэх боломжийг тодорхойлох, ТҮЗ болон Гүйцэтгэх удирдлага, банкны газар, хэлтэс нэгжийн хоорондын харилцааг зохион байгуулж хяналт тавин ажилладаг.

Засаглалын бүтэц

Компанийн сайн засаглалыг хэрэгжүүлснээр банк нь өөрийн эх үүсвэрийг төрөлжүүлэх, олон улсын зах зээлээс санхүүжилт татах боломж үүсдэг. Банк нь компанийн засаглалын бүтцэдээ Төлөөлөн удирдах зөвлөл (TV3) болон удирдлагын багийн гишүүд, хувьцаа эзэмшигчдийн хамтын ажиллагаа, харилцааг нарийн тодорхойлсон байдаг. ХХБ нь 1 Захирлын зөвлөл, Гүйцэтгэх захирлын дэргэдэх 13 хороо, 73 газар, хэлтэс, алба, 90 салбар, 13 тооцооны төв, 7 тооцооны касс, 1 дипломат хэсэг, 1 лайт хэсэг, 1 төлөөлөгчийн газар болон 2,261 ажилтантайгаар үйл ажиллагаа явуулж байна.

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХОРООД

- Удирдлагын хороо
- Актив, пассивын хороо
- Зээлийн хороо
- Зээлийн дэд хороо
- Ажилтнуудын зээлийн хороо
- Бүтээгдэхүүн хөгжлийн хороо
- Үйл ажиллагааны эрсдэлийн хороо
- Чанаргүй активын хороо
- Мэдээллийн технологийн хороо
- Тендерийн хороо
- Ёс зүйн хороо
- Жендэрийн хороо
- Цалингийн хороо

Ёс зүй ба комплайнс

ХХБ-ны ESG холбоотой бодлого журмууд

Хүний нөөц	Ёс зүйн дүрэм
	Авлигын эсрэг бодлого
	Хүний нөөцийн бодлого
	Шүгэл үлээх бодлого
	Ажлын байрны бэлгийн дарамтаас урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах журам
	Жендэрийн эрх тэгш байдлын бодлого
Ханган нийлүүлэлтийн сүлжээ	Тендер шалгаруулалтын журам
	Бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах үйл ажиллагааны заавар

Комплайнсын бодлого

Банкны газар, хэлтэс, нэгжүүдийг үр дүнтэй комплайнсын эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэхэд нь туслах зорилгоор 2021 оны 9-р сард банкны комплайнсын бодлогыг олон улсын комплайнсын удирдлагын системийн ISO 37301:2021 Compliance management systems стандартад нийцүүлэн шинэчилж, ТУЗ-өөр хэлэлцүүлэн батлуулж, үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон ажилладаг бөгөөд жил бүр комплайнсын бодлого, журмыг эргэн хянадаг.

Банкны гүйцэтгэх удирдлага, эрх бүхий албан тушаалтан болон нийт ажилтнууд нь үйл ажиллагаандаа дараах комплайнсын үндсэн зарчмыг баримталж ажиллахаар тусгаж мөн комплайнсын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэхэд чиглэгдсэн. Үүнд:

- Хууль тогтоомжийн нийцлийн зарчим;
- Шударга байх зарчим;
- Банкны ажил хэргийн нэр хүнд, хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах зарчим;
- Харилцагчийн хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хүндэтгэх зарчим;
- Ил тод, тодорхой байх зарчим;
- Аливаа шийдвэр нь баталгаат эх сурвалж, судалгаанд үндэслэсэн байх зарчим;
- Хариуцлага хүлээх зарчим;
- Инновацлаг байх зарчим;
- Бие даасан;
- Хараат бус байх зарчим.

Комплайнсын бодлого, журмын хэрэгжилтийг банкны Комплайнсын хэлтэс хариуцдаг бөгөөд тус үйл ажиллагаанд ТУЗ-ийн зүгээс хяналт тавин ажиллаж байна. ТУЗ-ийн дарга нь ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн хороо болон ТУЗ-ийн дэргэдэх Ажлын алба (ТУЗДАА)-аар дамжуулан хэрэгжүүлдэг. Ингэхдээ Комплайнсын нэгж нь өөрийн үйл ажиллагаа, хийгдсэн ажил, хэрэгжилт хангасан эсэхийг шалгах, хяналт тавих зорилгоор, улирал тутам ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэлийн хороо болон ТУЗДАА-аар дамжуулан үйл ажиллагааны тайланг хүлээн авч, ТУЗ-ийн хурлаараа хэлэлцдэг. Нөгөөтэйгүүр ТУЗ нь өөрийн харьяа, хараат бус нэгж болох Дотоод аудитын газар (ДАГ)-аар дамжуулан банкны үйл ажиллагаанд хяналт тавих замаар хууль тогтоомж, банкны бодлого, журмын хэрэгжилт, ажлын чанарыг үнэлэн дүгнүүлэх, тэдгээрийг нэгтгэсэн тайланг хүлээн авч ажиллаж байна.

Шинэ ажилтны сургалт

Шинээр ажилд орж буй нийт 559 ажилтанд 25 удаагийн давтамжтайгаар орсон байна.

Бататгах сургалт

Нийт 15 удаагийн давтамжтайгаар 619 ажилтанд Бататгах сургалтыг орсон байна.

Тусгайлсан сургалт

Нийт 7 удаагийн давтамжтайгаар дараах газар, хэлтсүүдийн нийт 76 ажилтанд тусгайлсан сургалт орсон.

Дотоод аудит

ХХБ-ны дотоод аудитын бодлогын дагуу дотоод аудитын үйл ажиллагаа нь банкны оролцогч талуудын эрх ашгийн төлөө байх бөгөөд байгууллагын Засаглал, Эрсдэл, Хяналтын үр дүнтэй байдалд бодитой баталгаажуулалт хийж, үнэлж дүгнэх, үйл ажиллагааг нь хэвийн байлгахад чиглэн ажиллахаас гадна цаашид анхаарах, эрсдэлтэй асуудлыг тодорхойлон банкны стратеги, үйл ажиллагаа, санхүү, нийцлийг сайжруулах зөвлөмжийг өгөх замаар байгууллагын үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх зэрэг зорилго, чиглэлийн дор хэрэгжиж байна.

Дотоод аудитын газар (ДАГ) нь бодлогынхоо хүрээнд банкны засаглал, эрсдэлийн удирдлага, хяналтад хамаарах тогтвортой байдлын асуудалд зохих хэмжээнд анхаарал хандуулж ажиллаж байна. Тайлант хугацаанд ДАГ нь дараах онцлох аудитын ажлуудыг хийж гүйцэтгэв. Үүнд:

- Банкны том зээлийн үйл ажиллагаанд "Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын бодлогыг хэрэгжүүлэх

- заавар"-ыг хэрэгжүүлэн ажиллаж буй байдал, үүнд харилцагчийн байгаль орчин, нийгмийн эрсдэлүүдийг тодорхойлж, үнэлж, эрсдэлийг бууруулах хүрээнд зээлийн шийдвэр гаргахдаа тусгаж ажилласан байдал болон БОНХ-ын үнэлгээ, дүгнэлтээр өгсөн нэмэлт нөхцөлийн биелэлт,
- Банкны тогтвортой санхүүжилтийн хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой судалгаа шинжилгээ, хамтын ажиллагаа, тайлагналт, ногоон болон нийгмийн зээлийн дүгнэлт гаргах үйл ажиллагаа, зээл олгосны дараах хяналт, тайлан мэдээ бэлтгэн хүргэх зэрэг үйл ажиллагаанд эрсдэлд суурилсан хараат бус, бодитой баталгаажуулалт хийн, үнэлэлт, дүгнэлт, өгч ажиллав.
- Мөн тайлант хугацаанд ДАГ нь батлагдсан төлөвлөгөөнийхөө дагуу гүйцэтгэсэн салбар, ТТ-үүдийн эрсдэлд суурилсан аудитаар банкны холбогдох бодлого, журам, заавруудаар БОНХ-ын үнэлгээ хийгдэхээр зохицуулсан зээлүүдийн хувьд тус үнэлгээг хийж, дүгнэлт гарган, зээлийн шийдвэр гаргалтанд тусгаж ажилласан байдал болон БОНХ-ын үнэлгээ, дүгнэлтийн нэмэлт нөхцөлийн хэрэгжилт зэргийг хамруулсан баталгаажуулалтыг хийж ажиллалаа.

Эрсдэлд суурилсан төлөвлөлт

Банк нь өөрийн хөрөнгийн хүрэлцээтэй (ICAAP) болон хөрвөх хөрөнгийн хүрэлцээтэй байдал (LAAP)-ын тооцооллын хүрээнд стресс тестийг тогтмол хийдэг ба олон улсад эсвэл зохицуулагч байгууллагын стресс нөхцөл тодорхойлдог аргачлалтай нийцтэй байх, үзүүлэлтүүд хооронд уялдаа хамааралтай байх гэсэн үндсэн шаардлагын хүрээнд макро эдийн засгийн нөхцөлийг тодорхойлж, түүнд үндэслэн бизнес төлөвлөгөөний хүрээнд банкны зээлийн эрсдэл, зах зээлийн эрсдэл, хүүгийн эрсдэл болон хөрвөх чадварын эрсдэлд хэрхэн нөлөөлөхийг тооцдог.

Банк нь "Худалдаа хөгжлийн банкны стресс тестийн бодлого"-ын хүрээнд стресс тестийн шинжилгээг хийж гүйцэтгэн холбогдох үр дүнг хагас жил тутам ҮХ, ЭУХ-нд, жилд нэг удаа ТУЗ-д тайлагнадаг бөгөөд стресс тестийн буцаан шалгалтын үр дүн, стресс тестийн арга, аргачлал, стресс хувилбар болон хариу

арга хэмжээний саналыг боловсруулан хамгийн багадаа жилд нэг удаа ЭУХ-нд танилцуулж ажиллахаар тус бодлогод заасан байдаг. Банк нь урвуу стресс тестийн хувьд банкны нийт болон нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийн зохистой харьцаа зөрчигдөж болзошгүй хүндрэлт нөхцөлийн төсөөлөл, хариу авах арга хэмжээ, хэрэгжихүйц байдлын үнэлгээ болон үр дүнгийн үнэлгээ, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх үеийн ажил, үүргийн дарааллыг нарийвчлан боловсруулан жил бүр Банкны "Тогтворжуулах төлөвлөгөө"-нд тусган Удирдлагын хороо, болон ТУЗ-өөр батлуулдаг. Мөн жил бүр зээлийн эрсдэл, зах зээлийн эрсдэл, хүүгийн эрсдэлийн алпетитын лимитийг тогтооходоо Банкны стратегийн зорилго, зорилт, бизнесийн төлөвлөгөөнөөс гадна тодорхой түвшний стресс нөхцөлүүдийг харгалзан үзсэний үндсэн дээр тогтоодог бөгөөд түүнд үндэслэн ирэх жилийн өөрийн хөрөнгийн хүрэлцээг тооцоолдог.

Мэдээллийн аюулгүй байдал, нууцлал

ХХБ нь харилцагч болон банкны мэдээллийн нууцлал, аюулгүй байдлыг хангах чиглэлээр олон улсын сайн туршлагыг үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэх, боловсон хүчин мэргэжилтнүүдээ тасралтгүй хөгжүүлэх зэрэг үйл ажиллагаанд онцгой анхаарал хандуулан, банканд учирч болох эрсдэлүүдийг урьдчилан тодорхойлон, тасралтгүй аюулгүй байдлын үйл ажиллагааг зохион байгуулан ажиллаж байна.

Мэдээллийн аюулгүй байдлын газар (МАБГ) нь кибер аюулгүй байдлыг хангах чиглэл бүрээр мэргэшсэн мэргэжилтнүүдээс бүрдсэн бүтэцтэйгээр банкны мэдээллийн аюулгүй байдлын бодлогыг хэрэгжүүлэн, харилцагчийн мэдээллийг хамгаалж, системийн аюулгүй байдлын үйл ажиллагааг ханган ажиллаж байна. Бид банкны тасралтгүй үйл ажиллагааг харилцагчид хүргэж буй санхүүгийн болон цахим бүтээгдэхүүн үйлчилгээг найдвартай хүргэх, тэдгээрийн мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах сайжруулах чиглэлээр сүүлийн үеийн технологи нэвтрүүлэх, мэдээллийн аюулгүй байдлын үйл ажиллагаанд Системийн аюулгүй байдал, Техникийн аюулгүй байдал, Мэдээллийн сангийн аюулгүй байдал, NOC, SOC, RED багуудын бүтэц

үйл ажиллагаагаар өдөр тутамд мэдээллийн аюулгүй байдлын сайжруулалт, шинэчлэлт, эмзэг сул байдал илрүүлэх, засварлах чиг үүргээр ажиллаж байна.

Тус стандартаар харилцагчийн карт болон хувийн мэдээллийн нууцлалыг задруулах эрсдэлээс бүрэн хамгаалан ажиллаж байгааг харилцагч нартаа батлан харуулан, итгэлцлийг бий болгож буй ажлын нэг хэсэг юм. ХХБ нь олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн хөндлөнгийн аудитын байгууллагаар мэдээллийн аюулгүй байдлын үйл ажиллагаа болон банкны дэд бүтэц сүлжээ, сервер систем, тоног төхөөрөмжийн нууцлал аюулгүй байдлыг хангах үүднээс 8 дахь жилдээ төлбөрийн картын аюулгүй байдлын PCI DSS (Payment Card Industry Data Security Standard) стандартын шаардлагуудыг бүрэн хангаж, батламжаа хүлээн авлаа. Энэхүү стандартыг хангаснаар харилцагчийн карт болон хувийн мэдээллийн нууцлалыг задруулах эрсдэлээс хамгаалан ажиллаж байна.

ХАВСРАЛТ

- БОНЗ, тогтвортой байдлын тайлагналын удирдамжийн үзүүлэлтүүд
- SASB индекс
- GRI индекс

БОНЗ, тогтвортой байдлын тайлагналын удирдамжийн үзүүлэлтүүд

Код	Ангилал	Шалгуур үзүүлэлт		Үзүүлэлт (2022)	Үзүүлэлт (2023)	Үзүүлэлт (2024)	Хэмжих нэгж	Тайлбар
MS	Тогтвортой хөгжлийн удирдлагын системтэй холбоотой шалгуур үзүүлэлтүүд							
MS1.1	Тогтвортой хөгжлийн удирдлагын систем	Удирдлагын амлалт	Удирдлагаас баталсан тогтвортой хөгжлийн амлалт/мэдэгдэл байдаг эсэх	Тийм	Тийм	Тийм		"ХХБ-ны 2021 оны 04 дүгээр сарын 10-ны өдөр зохион байгуулсан "Climate 30+ Green Forum 2021"-ын үеэр анхлан банк нь 2030 он гэхэд 2 тэрбум ам.долларын санхүүжилтийг харилцагчдадаа олгох, цаашлаад нүүрстөрөгчийн саармаг (Climate neutral) байгууллага болох зорилго дэвшүүлснээ зарласан бөгөөд тус зорилго нь банкны үйл ажиллагааны голлох чиглэл болон өргөжсөөр байна. https://fb.watch/kyZWWGREwV/?mibextid=v7YzmG "
MS2.1		Тогтвортой хөгжлийн бодлого, зохицуулалт	Тогтвортой хөгжлийн бодлого, зорилтуудыг тодорхойлж баталсан эсэх	Тийм	Тийм	Тийм		Тогтвортой хөгжлийн бодлого, зорилтуудыг Банкны нэгдсэн стратегийн төлөвлөгөөнд тусгаж баталсан байдаг. Үүний дагуу газар, нэгжийн жилийн төлөвлөгөөний хүрээнд эдгээр зорилтын хэрэгжилт, хэмжилт, тайлагнал, хяналтын үйл ажиллагаа зохицуулагддаг.
MS2.2			Тогтвортой хөгжлийн журам байдаг эсэх	Тийм	Тийм	Тийм		Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ" хэсэгт
MS3.1			Танай компани тогтвортой хөгжлийн асуудал хариуцсан хороо байдаг эсэх	Үгүй	Үгүй	Тийм		ХХБ нь 2024 оны 2-р сарын 7-ны өдөр ТУЗ-ын дэргэд Тогтвортой хөгжлийн хороогоо байгуулсан ба энэхүү хороо нь тогтвортой хөгжлийн бодлогоор банкны засаглал, стратеги, зорилго, зорилтыг тодорхойлох, дотоод, гадаадын сайн туршлагыг банкны төдийгүй оролцогч талуудын үйл ажиллагаанд нутагшуулах, ногоон болон тогтвортой бизнесийн зарчмууд, хамтын ажиллагааг дэмжих зорилгоор байгуулагдаж олон улсын туршлага бүхий зөвлөх, мэргэшсэн, туршлагатай гишүүдтэй, банкныхаа үйл ажиллагааны бүхий л түвшинд сайн засаглалын удирдлага, бодлогыг хэрэгжүүлэх замаар ажиллахаар байгуулагдсан хороо юм. Тус хорооны гишүүдийн бүрэлдэхүүнд ТУЗ-ын дарга, Олон улсын бизнес хөгжил хариуцсан ГЗО, Олон улсын хамтын ажиллагаа болон ESG хариуцсан зөвлөх мөн Тогтвортой хөгжлийн зөвлөх нар томилогдсон.
MS3.2			ТУЗ-ийн түвшинд тогтвортой хөгжил / БОНЗ-ын асуудал хариуцсан гишүүн (бүтэн цагийн/ хавсран) байдаг эсэх	Тийм	Тийм	Тийм		ХХБ-ны Тогтвортой хөгжлийн зорилтын хүрээнд Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн түвшинд тогтвортой санхүүжилт, БОНЗ-ын бодлого, эрсдэл, үйл ажиллагааг чухалчлан анхаарч байгаа ба тогтвортой санхүүжилт, БОНЗ-ын бодлого, эрсдэлийн чиглэлээр олон жилийн туршлага бүхий мэргэшсэн гишүүнийг ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүнд сонгон томилсон бөгөөд цаашлаад ХХБ-ны ТУЗ-ийн дарга нь Тогтвортой хөгжлийн хорооны даргаар томилогдсон нь холбогдох асуудлаар мэдрэмжтэй шийдвэр гаргах, зөвлөмж, мэдээ мэдээллээр хангах зэрэг өргөн хүрээгээр банкны бүхий л түвшинд ойлголтыг нэвтрүүлэн чиглүүлэх, удирдах боломжийг бий болгосон.
MS3.3		Бүтэц удирдлага	Гүйцэтгэх удирдлагын түвшинд тогтвортой хөгжил/ БОНЗ-ын асуудал хариуцсан албан тушаалтан (бүтэн цагийн/хавсран) байдаг эсэх	Тийм	Тийм	Тийм		Гүйцэтгэх удирдлагын түвшинд тогтвортой хөгжил БОНЗ-ын асуудал хариуцсан албан тушаалтнаар ХХБ-ны Бизнес, хөгжил хариуцсан Гүйцэтгэх захирлын тэргүүн орлогч ажилладаг ба банкны үйл ажиллагааг ногоон, тогтвортой хөгжилд чиглүүлэхэд анхааран ажилладаг.
MS3.4			Үйл ажиллагааны түвшинд тогтвортой хөгжил/ БОНЗ-ын асуудал хариуцсан албан тушаалтан (бүтэн цагийн/хавсран) байдаг эсэх	Тийм	Тийм	Тийм		Үйл ажиллагааны түвшинд Ногоон санхүүжилтийн алба нь банкны гадаад болон дотоод үйл ажиллагаанд банкны уур амьсгалын санхүүжилтийн чиглэлд бодлого тодорхойлох, олон улсын туршлага, санал санаачилгуудыг банканд нэвтрүүлэх чиглэлд өргөн цар хүрээгээр хамарч ажилладаг ба ногоон зээлийн бүтээгдэхүүн шинээр санаачилж, мөн ногоон зээлийн дүгнэлт гарган ажилладаг төдийгүй ажилтнуудад арга хэмжээ тогтмол зохион байгуулан, жил бүр олон нийтэд энэ тухай мэлээлэн тайлангаа гаргаж ажилладаг бол Зээлийн эрсдэлийн газраас БОНХ-ын шинжээч нь 100 сая төгрөгөөс дээш дүнтэй, зээлийн хугацаа 12 сараас дээш байх зээл хүсэгчийн үндсэн болон санхүүжүүлэх үйл ажиллагаанд Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын анхан шатны болон нарийвчилсан үнэлгээ хийж, дүгнэлт гарган хяналт тавин ажиллаж байна.
MS3.5			Танай компани ТУЗ-ийн хурлын хөтөлбөрт тогтвортой хөгжлийн асуудлыг албан ёсоор тусгадаг уу?	Үгүй	Үгүй	Тийм		Тус төрлийн асуудлууд нь ТУЗ-ын дэргэдэх Тогтвортой хөгжлийн хорооны хэлэлцэх асуудлуудад багтдаг ба цаашлан ТУЗ-д танилцуулагдан хэлэлцүүлдэг.

MS4.1	Тогтвортой хөгжлийн удирдлагын систем	Тогтвортой байдлын нөлөөллийн үнэлгээ	Танай компани эдийн засаг, байгаль орчин, нийгэмд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс хэрхэн зайлсхийх, бууруулах, арилгах, эерэг үр нөлөөг сайжруулах талаар тайлбарласан нөлөөллийн үнэлгээ эсвэл матриц байдаг эсэх	Үгүй	Үгүй	Тийм		Банк нь харилцагчиддаа олгох санхүүжилтээрээ дамжуулан, зээлийн эрсдэлийг үнэлэх, бууруулах үйл явцтай адил зарчмаар харилцагчдынхаа байгаль орчин, нийгэмд учруулж болзошгүй эрсдэлийг тодорхойлж, үнэлэх улмаар тэдгээр эрсдэлээс үүсч болох санхүүгийн хор хохирлоос харилцагчийг хамгаалах, нийгмийн хариуцлагаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр ажилладаг. Ийнхүү ажиллахдаа банк Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын бодлого, тус бодлогыг хэрэгжүүлэх заавар зэргийг зээлийн үйл ажиллагаанд мөрдөж зээлдэгчдийн зүгээс байгаль орчин, нийгэмд учруулах эрсдэлийг тодорхойлох, үнэлэх, бууруулах чиглэлийг баримталдаг.
MS5.1		Чадавх бүрд бүрдүүлэлт	Нэг ажилтанд ногдох тогтвортой хөгжлийн тухай сургалтын жилийн дундаж цаг, хүйсээр	0.7	0.4	1.6	цаг	Сургалтанд хамрагдсан ажилтнуудын хувьд эмэгтэй 358, эрэгтэй 144 ажилтан байна. Сургалтанд хамрагдсан ажилтнуудын хувьд эмэгтэй 358, эрэгтэй 144 ажилтан байна.
MS6.1		Хяналт	Тогтвортой байдлын асуудал нь аудитын хорооны үйл ажиллагаа, дотоод хяналтын чиг үүрэгт хамаардаг уу?	Тийм	Тийм	Тийм		"ХХБ-ны дотоод аудитын бодлогын дагуу дотоод аудитын үйл ажиллагаа нь банкны оролцогч талуудын эрх ашгийн төлөө байх бөгөөд байгууллагын Засаглал, Эрсдэл, Хяналтын үр дүнтэй байдалд бодитой баталгаажуулалт хийж, үнэлж дүгнэх, үйл ажиллагааг нь хэвийн байлгахад чиглэн ажиллахаас гадна цаашид анхаарах, эрсдэлтэй асуудлыг тодорхойлон банкны стратеги, үйл ажиллагаа, санхүү, нийцлийг сайжруулах зөвлөмжийг өгөх замаар байгууллагын үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх зэрэг зорилго, чиглэлийн дор хэрэгжиж байна. Дотоод аудитын газар (ДАГ) нь бодлогынхоо хүрээнд банкны засаглал, эрсдэлийн удирдлага, хяналтад хамаарах тогтвортой байдлын асуудалд зохих хэмжээнд анхаарал хандуулж ажиглана."
MS7.1		Тогтвортой байдлын тайлагнал	Танай компани тогтвортой байдал/ хөгжлийн тайлан (жилийн тайланд нэгтгэдэг эсвэл тусдаа тайлан)-гаа жил нэгээс доошгүй удаа тайлагнадаг уу?	Тийм	Тийм	Тийм		ХХБ нь 2022 оноос эхлэн "Тогтвортой хөгжлийн тайлан"-гаа боловсруулан олон нийтэд нээлттэй тайлагнадаг болсон ба тус тайлан нь Sustainability Accounting Standards Board (SASB), БОНЗ, тогтвортой хөгжлийн тайлагналын удирдамж болон Global Reporting Initiative (GRI) зэрэг тайлагналын тогтолцоо, стандартуудад уялдуулан боловсруулагддаг.
MS7.2			Танай компани олон улсын уур амьсгалын эрсдэлийн стандартын дагуу тайлагнадаг уу?	Үгүй	Үгүй	Үгүй		Банк нь стандартын дагуу тайлагнал хийдэггүй бөгөөд 2025 оноос эхлэн өөрийн үйл ажиллагаандаа уур амьсгалын эрсдэлийн удирдлагын санхүүгийн ил тод байдлын систем (ISSB)-ийг цогцоор нэвтрүүлэхээр зорьж байна.
MS7.3			"Тогтвортой хөгжлийн болон БОНЗ-ын мэдээллийг хөндлөнгийн байгууллагаар баталгаажуулдаг уу?"	Үгүй	Үгүй	Үгүй		Байгаль орчны эрсдэлийн шинжээчийн гүйцэтгэж буй үнэлгээ, дүгнэлтийг хөндлөнгийн байгууллага баталгаажуулдаггүй болно. Банк нь 2025 он гэхэд банкны үйл ажиллагаандаа уур амьсгалын эрсдэлийн удирдлагын санхүүгийн ил тод байдлын систем (ISSB)-ийг нэвтрүүлэх гэж буйтай холбоотойгоор тус ажил нь нэгдсэн байдлаар хийгдэхээр байна.
MS8.1		Гишүүнчлэл, хамтын ажиллагаа	Танай компани тогтвортой хөгжлийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг олон улсын болон дотоодын холбоо, нэгдэлтэй нэгдэж хамтран ажилладаг уу?	Тийм	Тийм	Тийм		ХХБ-ны тогтвортой хөгжлийн чиглэлээр гишүүнчлэл бүхий байгууллагууд: <ul style="list-style-type: none"> • "Бүс ба Зам" санаачилгын Ногоон хөрөнгө оруулалтын зарчмууд (GIP for the Belt and Road) • Монголын тогтвортой санхүүгийн холбоо • Сэргээгдэх эрчим хүч үйлдвэрлэгчдийн холбоо""
E		Байгаль орчны шалгуур үзүүлэлтүүд						
E1.1	Эрчим хүч	Нийт эрчим хүчний хэрэглээ	Эрчим хүчний нийт зарцуулалтын хэмжээ болон зардал	4,522,041.90	4,327,674.51	4,723,548.97	кВт.ц	Тайлангийн "БАЙГАЛЬ ОРЧИН - Бидний оролцоо" хэсэгт
E1.2		Цахилгаан	Цахилгааны нийт зарцуулалтын хэмжээ болон хэмнэлт (жилээр)	2,328,428.90	2,211,074.24	2,469,382.30	кВт.ц	2024 оны цахилгааны хэрэглээг 2023 оны цахилгааны хэрэглээтэй харьцуулахад 10.5%-р өссөн.
E1.3		Дулаан	Дулааны нийт зарцуулалтын хэмжээ болон хэмнэлт (жилээр)	7897.01	7619.7	8,115.00	Гкал ба Гдж -Гегажоуль эсвэл кВт.ц	Халаалтын насосыг загварыг шинэчилж сольсон. Гадна температуртай уялдуулан дулааны хэмжээг тохируулсан
E1.4		Түлш	"Түлшний нийт зарцуулалтын хэмжээ болон хэмнэлт (жилээр). Үүнд, 1. Халаах зорилгоор хэрэглэсэн түл буюу нүүрс, хий 2. Тээврийн зардалд ашигласан түлш буюу бензин, дизель"	107,6	61.40	174.40	Литр/кг & %, ГЖоуль, Төгрөг	Автомашини хуучирсан эд ангиудыг сайжруулан шинээр сольж түлш зарцуулалтыг багасгасан, цахилгааны хягаарлалт болон гэмтлээс шалтгаалан 7.5тн дизель түлш генераторт цэнэглэсэн
E1.5		Хүрэн эрчим хүч	СЭХ-ээс бусад эх үүсвэрээс авсан эрчим хүчний хэрэглээний хувь	100	100	100	%	Эрчим хүчний үүсвэрийн төрөл: Нүүрс /Банк нь эрчим хүчний эх үүсвэрээ төв цахилгааны сүлжээнээс хангадаг тул/
E1.6		Сэргээгдэх эрчим хүч	СЭХ үүсвэрээс гаргаж авсан эрчим хүчний хэрэглээний хувь	0	0	0	%	ХХБ-ны төв байрны барилгад СЭХ -ний эх үүсвэр байхгүй.

E2.1	Хүлэмжийн хийн ялгарал	3.1 Хүлэмжийн хийн ялгаруулалт	Компанийн шууд ба шууд бус үйл ажиллагаанаас ялгарсан нийт хүлэмжийн хийн дүн	-	-	-	CO2/тонн	Банкны дотоод үйл ажиллагаанаас үүсэж буй болон санхүүжүүлсэн нийт зээлийн багцын хүлэмжийн хийн ялгарлыг тооцоолох, өөрчлөлтийг хэмжих, хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах шинжлэх ухааны үндэслэл бүхий зорилтыг тодорхойлох чиглэлээр мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулан хамтрах ажил Банкны үндсэн стратеги төлөвлөгөөнд тусгагдан хэрэгжиж байна.
E2.2		3.2 Бууруулсан хүлэмжийн хий	Байгууллагын шууд ба шууд бус үйл ажиллагаанаас ялгарсан хүлэмжийн хийн нийт дүн (жилээр)	47,834	47,834	55,136	CO2/тонн	Тайлангийн "БАЙГАЛЬ ОРЧИН - Тогтвортой санхүүжилт" хэсэгт
E2.3		3.3 Дүйцүүлэх арга хэмжээ / Карбон офсет/	Нийт карбон офсет буюу дүйцүүлэх арга хэмжээны (мод тарих хөтөлбөр, эсвэл хүлэмжийн хийг бууруулах гадны төслийг дэмжих гэх мэт)бууралт	-	-	-	CO2/тонн	НҮБ-ын Хөгжлийн Хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлж буй Улаанбаатар хот дахь агаарын бохирдлын асуудлыг сэргээгдэх эрчим хүчинд суурилсан шийдлээр багасгаж, олон нийтийн эрүүл мэнд, аж амьдралд эерэг нөлөө үзүүлэх зорилгоор гэр хороолол дахь өрхүүдийн нүүрсний хэрэглээг халж, нарны халаалтын системд шилжихэд дэмжлэг үзүүлэх "If Only I Could Go Solar" хамтын санхүүжилт босгох аянд нэгдэж хамтран ажиллав.
E3.1	Уур амьсгалын өөрчлөлт	Уур амьсгалын бодлого, журам	Танай компани уур амьсгалын өөрчлөлтийн эсрэг тусдаа эсвэл бусад журамд тусгасан бодлоготой юу?	Үгүй	Үгүй	Үгүй		Банк нь 2025 он гэхэд үйл ажиллагаандаа уур амьсгалын эрсдэлийн удирдлагын санхүүгийн ил тод байдлын систем (TCFD)-ийг цогцоор нэвтрүүлэхийг зорьж байна. Энэ хүрээнд уур амьсгалын өөрчлөлттэй холбоотой банк болон харилцагчийн үйл ажиллагаанд нүүрлэж болох эрсдэл, эрсдэлийг урьтаж харснаар бий болох боломжуудыг үнэлж, шаардлагатай бодлого, журмуудыг боловсруулан мөрдөхөөр төлөвлөж байна.
E3.2		Уур амьсгалын эрсдэл ба боломжийн үнэлгээ	Танай компани уур амьсгалын эрсдэл, боломжийн талаарх үнэлгээ хийсэн үү?(сценарийн шинжилгээ, стресс тест гэх мэт)	Үгүй	Үгүй	Үгүй		
E3.3		Эдийн засгийн хохирол	Уур амьсгалын өөрчлөлтөөс үүдэлтэй гамшиг, үйл явдлын улмаас учирсан эдийн засгийн нийт хохирлын хэмжээ	-	-	-	Төгрөг	Тайлант хугацаанд банканд уур амьсгалын өөрчлөлтөөс үүдэлтэй гамшиг учраагүй бөгөөд аливаа эдийн засгийн хохирол хүлээгээгүй.
E3.4		Уур амьсгалын хөрөнгө оруулалт	Уур амьсгалын өөрчлөлтийн эсрэг дэд бүтэц, дасан зохицол, бүтээгдэхүүн хөгжилд оруулсан нийт хөрөнгө оруулалтын дүн	52.5 тэрбум	48.4 тэрбум	112.8 тэрбум	Төгрөг	<ul style="list-style-type: none"> ХХБ нь 2021 оноос эхлэн өнөөг хүртэл харилцагчдынхаа хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг зах зээлд нэвтрүүлж ажилласан бөгөөд тайлант хугацаанд нийт иргэн, байгууллагуудад зориулсан 10 төрлийн ногоон зээлийн бүтээгдэхүүнүүдийг санал болгож байгаа ба 2024 оны 4-р улирлын байдлаар тус чиглэлд 112.8 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг олгоод байна
E3.5		Уур амьсгалын өөрчлөлтөөс урьдчилан сэргийлэх эсвэл дасан зохицох	Уур амьсгалын өөрчлөлттэй холбоотойгоор танай компанийн ашигт ажиллагаа эсвэл бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний чанарт нөлөөлөх эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, (хэрэв урьдчилан сэргийлэх боломжгүй бол) дасан зохицох чиглэлд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ/ алхмуудыг тодорхойлсон уу?	Үгүй	Үгүй	Үгүй		<ul style="list-style-type: none"> Банк нь 2025 онд үйл ажиллагаандаа уур амьсгалын эрсдэлийн удирдлагын санхүүгийн ил тод байдлын систем (ISSB)-ийг цогцоор нэвтрүүлэхийг зорьж байна.
E4.1	Ус	Усны хэрэглээ	Ашигласан усны нийт хэмжээ	5,190.00	5,689.00	6,337.00	м3/Л	<ul style="list-style-type: none"> Тайлангийн "БАЙГАЛЬ ОРЧИН - Бидний оролцоо" хэсэгт
E4.2		Хэмнэсэн ус	Хэмнэлт, үр ашгийг дээшлүүлснээр нийт хэмнэсэн/дахин боловсруулсан усны хэмжээ	-	14.4	105.7	м3/Л	<ul style="list-style-type: none"> Төв байр болон зарим салбаруудад нэгдсэн ус цэвэршүүлэгч суурилуулсанаар өмнөх оноос 734%-р илүү ус хэмнэсэн
E4.3		Дахин боловсруулсан ус	Дахин ашигласан болон боловсруулсан усны эзлэх хувь	0	0	0	%	<ul style="list-style-type: none"> Тайлант онд банк нь усыг дахин боловсруулаагүй бөгөөд цаашид усны хэмнэлтийг бий болгох үйл ажиллагааг нэвтрүүлэхээр ажиллаж байна.
E4.4		Хаягдал бохир ус цэвэрлэх	Цэвэрлэсэн нийт хаягдал бохир усны хэмжээ	0	0	0	м3/Л	<ul style="list-style-type: none"> Тайлант онд банканд саарал усыг дахин ашиглах ажиллагаа хэрэгжээгүй бөгөөд цаашид усны хэмнэлтийг бий болгох, саарал усыг ашиглах зэрэг үйл ажиллагааг нэвтрүүлэх судалгааг хийн ажиллаж байна.

E5.1		Хог хаягдал	Нийт ялгаруулсан хог хаягдлын хэмжээ	304	192	201	тонн	"Тайлангийн Энгийн хог хаягдал, гэрээт хогийн цэгт тээвэрлэж устгал хийгддэг"	"Байгаль Орчин - Бидний оролцоо"	хэсэгт
E5.2	Хатуу хог хаягдал	Дахин боловсруулсан хатуу хог хаягдал	Хог хаягдлыг дахин боловсруулсан хувь	0	0.062	759	%	"Мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ хийж ажилтнуудын ашигласан пластик савнуудыг цуглуулж нийлүүлсэн. Өмнөх оноос 639%-р илүү хог дахин боловсруулахад нийлүүлсэн"		
E5.3		Хортой хог хаягдал	Хортой хог хаягдлын нийт хэмжээ (Үүнд цахилгаан хэрэгслийн хог орно)	8	6	12	тонн	Ашигласан баттерейг цуглуулах тусгай савтай болсноор өмнөх оноос 2 дахин их хог хаягдал цуглуулж тушаасан		
E6.1	Биологийн олон янз байдал	Ногоон байгууламж, төлөвлөлт	Байгаль орчны хувьд тогтвортой ашиглаж буй нийтийн эзэмшлийн талбай буюу барьсан ногоон байгууламжийн талбайн нийт талбайд эзлэх хувь	40	40	40	%	Барилгын гадна талбайн 40 хувьд бутлаг ургамал, мойл ургадаг бөгөөд эдгээр нь барилгын урд, баруун талд байрлаж байна.		
E6.2		Зэрлэг ургамал, амьтдыг хамгаалах	Хамгаалсан төрөл зүйлийн тоо	0	0	0	Төрөл зүйлийн тоо	ХХБ-ны Байгаль орчин, нийгмийн эрсдэлийн шинжээчийн зүгээс бүхий л зээл хүсэгчид Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 7.2.4.иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага эзэмшлийн болон өмчлөлийн газрын 10 хувиас доошгүй талбайд зохих журмын дагуу мод тарьж, зулажүүлэх үүрэгтэй гэж заасны дагуу хугацаатай нөхцөл, шаардлагыг тавих замаар экосистемийн тогтвортой байдалд хувь нэмэр оруулдаг. Мөн түүнчлэн уул уурхайн салбарт үйл ажиллагаа эрхэлдэг зээл хүсэгчид ашигласан хөрсөнд биологийн болон техникийн нөхөн сэргээлийг стандартын дагуу хийж гүйцэтгэх шаардлага тавьж ажиллаж байна.		
E6.3		Биологийн олон янз байдалд сөргөөр нөлөөлж буй үйл ажиллагаа	Тусгай хамгаалалттай газар нутаг, биологийн олон янз байдал, соёлын үнэ цэнэ өндөртэй газар нутгийг эзэмшиж, түрээсэлсэн, удирдаж байгаа эсвэл зэргэлдээх үйл ажиллагааны талбайн нийт талбайд эзлэх хувь	0	0	0	%	Зээл хүсэгчийн үйл ажиллагаа байгаль орчин, нийгэмд үнэмлэхүй хэмжээний хор хохирол учруулах болон банкны санхүүжүүлэх хориотой үйл ажиллагааны жагсаалтад багтсан тохиолдолд БОНЭШ-ийн зүгээс зээлийг олгохоос татгалзах зэрэг арга хэмжээ авдаг.		
S Нийгмийн шалгуур үзүүлэлтүүд										
S1.1	Хүний нөөц	Хүний нөөцийн тогтвортой байдал	Үндсэн ажилтнуудын ажлын байрны сэлгээний хувь (тухайн онд ажлаасаа гарсан ажилтнуудын тоог ажилласан ажилтнуудын дундаж тоонд хуваах)	-	-	-	%	-		
S1.2		Шинээр бий болгосон ажлын байр	Өмнөх оны мөн үеэс нэмэгдсэн бүтэн цагийн ажлын байрны тоо	116	69	1	Тоо	Өмнөх оноос шинээр "Ахлах дата сайнтист" бүтэн цагийн ажлын байр нэмэгдсэн байна.		
S1.3		Сургалт	Нэг ажилтанд ногдох жилийн дундаж сургалтын цаг	4.1	1.1	0.8	цаг	2024 онд 499 удаагийн сургалтад 19,944 ажилтанг хамруулсан. Үүнээс 459 нь дотоод сургалт, 40 нь гадаад болон мэргэжлийн байгууллагын сургалт байна. Нийт 1,955.5 цагийн сургалт зохион байгуулагдсан ба нэг ажилтан дундажаар 0.8 цагийн сургалтад хамрагдсан байна.		
S2.1		ХАБЭА-н бодлого	ХАБЭА-н бодлого, журам бий юу (тусдаа бодлого журам эсвэл аль нэг журамд нэгтгэсэн)?	Тийм	Тийм	Тийм		"Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль тогтоомж, стандартын дагуу банкны ажилтнуудыг эрүүл, аюулгүй орчинд ажиллах нөхцөлөөр хангах, хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг банкны хэмжээнд төлөвшүүлэх, холбогдох хууль, тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах талаар банкны барилга байгууламжийн ашиглалтын журмын 4-р бүлэгт тусгасан бөгөөд үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна. Ажилтнуудын хувьд шаардлагатай ажлын байр тус бүрээр хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг ажилтнууддаа танилцуулан ажилладаг. Үүнд: - Жолооч нарын хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа - Үйлчилгээний ажилтнуудын хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа - Цахилгааны инженерийн хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа - Сантехникчийн хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа - Мужааны хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа - Оффисын ажилтны хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа"		
S2.2		Осол аваар	Үйл ажиллагааны явцад гарсан осол аваарын хувь	0	0	0	%	Үйлдвэрлэлийн осол, ажлын байран дээрх аюулгүй байдал зөрчигдсөнөөс үүдсэн осол аваарын кэйс одоогоор гараагүй байна.		
S2.3		ХАБЭА-н сургалт	Жилд нэг ажилтанд ногдох дундаж ХАБЭА сургалтын цаг	0.03	0.03	1	цаг	Шинэ ажилтан болон ажлын журмын талаар тухай бүрд танилцуулдаг.		
S2.4		Эрүүл мэндийн хөтөлбөр	Эрүүл мэндийн үзлэг зэрэг сайн дурын эрүүл мэндийн үйлчилгээнд хамрагдсан ажилчдын тоо, жилээр	≈2000	-	250	хүн	"Харилцагчийн үйлчилгээний газар (ХҮГ)-ын харьяа Харилцагчийн мэдээллийн хэлтэс (ХМХ)-ийн 50 гаруй ажилтнууд болон МУ-ын хэмжээнд Эрүүл мэндийн яамнаас зохион байгуулсан "Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэг, оношилгоо шинжилгээ"-нд нийт ажилтнуудыг идэвхтэй хамруулах байдлаар зохион байгуулалтыг хийж ажилласан байна. Банк шинжилгээнд хамрагдсан ажилтнуудын бүртгэлийг хийгдээгүй."		

S3.1	Эрх тэгш байдал	Жендэрийн бодлого, журам	Жендэрийн бодлого, журам бий юу (тусдаа бодлого журам эсвэл аль нэг журамд нэгтгэсэн)?	Тийм	Тийм	Тийм		ХХБ нь "Жендэрийн эрх тэгш байдлын бодлого"-ыг 2019-нд боловсруулан, батлуулж, мөрдлөг болгон ажиллаж байна. Тус журмаар банкны үйл ажиллагаандаа баримтлан ажиллах зарчим, жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах банкны бүтэц, тогтолцоо, чадавх бэхжүүлэх, хяналт тайлагналын талаар дэлгэрэнгүй тусгагдсан.
S3.2		Ажлын байрны бэлгийн дарамтын эсрэг бодлого, журам	Бэлгийн дарамтын эсрэг бодлого, журам бий юу (тусдаа бодлого журам эсвэл аль нэг журамд нэгтгэсэн)?	Тийм	Тийм	Тийм		ХХБ нь "Ажлын байрны бэлгийн дарамтаас урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах журам"-ыг 2023 онд боловсруулан батлуулж, мөрдлөг болгон ажиллаж байна. Тус журмаар үндсэн зарчим, Бэлгийн дарамтад өртсөн эсвэл өртсөн байж болзошгүй үед авах арга хэмжээ, урьдчилан сэргийлэх, хохирогчийн эрхийг хамгаалах, сэргээх, хэрэгжилт, тайлагналын талаар дэлгэрэнгүй тусгасан байдаг.
S3.3		Ялгаварлан гадуурхалтын эсрэг бодлого, журам	Ялгаварлан гадуурхалтын эсрэг бодлого, журам бий юу (тусдаа бодлого журам эсвэл аль нэг журамд нэгтгэсэн)?	Үгүй	Үгүй	Үгүй		ХХБанк нь ялгаварлан гадуурхалтын эсрэг тусгайлан журам бодлого байхгүй ба тус заалтуудыг "Жендэрийн эрх тэгш байдлын бодлого", "Хүний нөөцийн бодлого", "Ажилтнуудын ёс зүйн дүрэм", "Шүгэл үлээх бодлого" зэргээр зохицуулан ажилладаг.
S3.4		Ажилтнуудын хүйсийн харьцаа	Нийт үндсэн ажилтнуудын тоонд эрэгтэй, эмэгтэй ажилтны эзлэх хувь	33/67	34/66	37/66	%	Тайлангийн "НИЙГЭМ - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо - Олон талт байдал" хэсэгт
S3.5		Удирдах зөвлөлийн хүйсийн харьцаа	Удирдах зөвлөлийн гишүүдийн эрэгтэй, эмэгтэй хүйсийн харьцаа	33/67	44/56	50/50	%	Тайлангийн "НИЙГЭМ - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо - Олон талт байдал" хэсэгт
S3.6		Гүйцэтгэх удирдлагын хүйсийн харьцаа	Гүйцэтгэх удирдлагын түвшний ажилтнуудын эрэгтэй, эмэгтэй хүйсийн харьцаа	73/27	70/30	60/40	%	Тайлангийн "НИЙГЭМ - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо - Олон талт байдал" хэсэгт
S3.7		Дунд болон анхан шатны нэгжийн ажилтнуудын хүйсийн харьцаа	Дунд болон анхан шатны нэгжийн ажилтнуудын эрэгтэй, эмэгтэй хүйсийн харьцаа	55/45	54/46	51/49	%	Тайлангийн "НИЙГЭМ - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо - Олон талт байдал" хэсэгт
S3.8		Жендэрт суурилсан цалингийн зөрүү	Эрэгтэй ба эмэгтэй ажилтнуудын дундаж цалингийн харьцаа	0.8	0.9	-	харьцаа	"Тайлангийн ""НИЙГЭМ - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо - Олон талт байдал"" хэсэгт Эмэгтэй болон эрэгтэй ажилтнуудын дундаж цалингийн зөрүү 2,589төг байна."
S4.1	Хүртээмжтэй байдал	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн бодлого, журам	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан бодлого, журам бий юу (тусдаа бодлого журам эсвэл аль нэг журамд нэгтгэсэн)?	Үгүй	Үгүй	Үгүй		Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан тусгайлан бодлого, журам байхгүй. Хөдөлмөрийн тухай хуульд тодорхой заасан байдаг тул тус хуулийг үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллаж байна. Тайлангийн "НИЙГЭМ - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо" хэсэгт
S4.2		Хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтнууд	Хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилтнуудын нийт ажилтны тоонд эзлэх хувь	0.6	0.6	0.8	%	Тайлангийн "НИЙГЭМ - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо" хэсэгт
S4.3		Оффисын хүртээмж	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд хүртээмжтэй байдлаар шийдсэн оффис, байгууламжтай юу	Үгүй	Тийм	Үгүй		Тайлангийн "НИЙГЭМ - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо" хэсэгт
S4.4		Торгууль	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хамгаалах тухай хууль тогтоомжийг дагаж мөрдөөгүйн улмаас төлсөн торгуулийн хэмжээ	0	0	0	Төгрөг	Холбогдох тохиолдол гараагүй болно.

S5.1		Оролцогч талуудын оролцооны засаглал	Оролцогч талуудтай хамтарч ажиллах талаар тусгайлсан бодлого байгаа юу?	Үгүй	Тийм	Тийм		
S5.2		Нийгмийн нөлөөллийн үнэлгээ, газар чөлөөлөлтийн бодлого журам	Танай компани нийгэмд нөлөөлөх байдлын бодлого, журамтай юу? (Үүнд газар чөлөөлөлт багтана)	Тийм	Тийм	Тийм		Банк нь байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын үнэлгээ хийхдээ ОУСК-ийн Компанийн гүйцэтгэлийн 8 стандартыг хангаж байгаа эсэхэд хяналт тавин ажилладаг ба тус стандартын 5-р заалтад банкны санхүүжүүлэх үйл ажиллагаа нь Газар чөлөөлөлт, албадан нүүлгэн суурьшуулах шаардлага үүсгэх эсэх талаар зээл хүсэгчээс ирүүлсэн албан тайлбар, баримтад үндэслэн дүгнэдэг.
S5.3	Нийгмийн хариуцлага ба ил тод байдал	Санал гомдлыг шийдвэрлэх бодлого/ журам	Гомдол маргааныг шийдвэрлэх бодлого, механизм бий юу?	Тийм	Тийм	Тийм		"ХХБ-ны Харилцагчийн үйлчилгээний газар нь банкны талаарх санал хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэх үйл ажиллагааг""ХХБ-ны харилцагчид үйлчилгээний бодлого"" болон""ХХБ-ны харилцагчийн эрх ашгийг хамгаалах журам""-аар зохицуулдаг ба харилцагчийн санал, хүсэлтийг банкны боломжит бүх сувгуудаар хүлээн авахад тогтмол анхаарч, банкны бүх шатанд харилцагчийн мэдээллийн нууцлалыг дээд зэргээр хангахаас гадна аливаа харилцагчийн санал хүсэлт, гомдлыг банкны газар, хэлтэс, нэгжүүдтэй хамтран түргэн шуурхай шийдвэрлэхэд анхаарч ажилладаг. Үүнээс гадна ХХБ нь Уур амьсгалын ногоон сангийн санхүүжилттэй төсөл, хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтэд гарах үр дүнд иргэдийн санал хүсэлт болон гомдлыг хүлээн авч, шийдвэрлэх зорилгыг тавьдаг. Төсөл, хөтөлбөртэй холбоотой санал, хүсэлт гарсан тохиолдолд санал, гомдлын механизмаар дамжуулан банк болон төсөл хэрэгжүүлэгчидтэй холбогдон санал, гомдлоо мэдүүлэх боломжтой байдаг. Банк нь дараах сувгуудаар санал гомдлыг хүлээн авдаг. Үүнд: цахим өргөдөл - http://www.tdbm.mn/mn/suggestanket , имейл - projectgrievances@tdbm.mn , захидал - ХХБ-ны төв байранд хүлээж авч байна."
S5.4		Олон нийтэд ил тод мэдээлэх	Танай компанийн үйл ажиллагаа нөлөөлж буй иргэдэд мэдээлэл өгөх, санал хүсэлт авч, гомдол шийдвэрлэх тогтолцоо бий юу?	Тийм	Тийм	Тийм		Банк нь харилцагчдадаа бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний мэдээлэл болон үйлчилгээг хүргэхдээ банкны боломжит сувгууд буюу мессеж, имэйл, мэдэгдлийн үйлчилгээ болон банкны ажилтнаар дамжуулан тогтмол түргэн шуурхай мэдээлэл хүргэхэд анхаарч, харилцагчийн санал, хүсэлтийг бүхий л сувгуудаар нээлттэй хүлээн авч, эргэх холбоотой шуурхай шийдвэрлэхэд стандарт хугацааг баримтлан ажилладаг. Дуудлагын төвд ирж буй харилцагчийн санал хүсэлт, гомдлыг цаг алдалгүй хүлээн авч, шийдвэрлэн, харилцагчдын давтан дуудлага болон, гомдлыг бууруулах, SLA дуудлагын чанарыг ямагт өндөр байлгахыг зорин ажилладаг.
S5.5		Ажилчид/олон нийтийн санал гомдол	Ажилчид болон олон нийтээс ирсэн санал гомдлыг шийдвэрлэсэн хувь	100	100	100	%	Ажилтнууд болон олон нийтээс ирсэн гомдол, саналд холбогдох арга хэмжээг авч 100% шийдвэрлэн ажилласан байна.
S5.6		Нийгмийн хариуцлагын үйл ажиллагаанд зарцуулсан хөрөнгө оруулалт	Нийгмийн хариуцлагын арга хэмжээ, хөтөлбөрт зарцуулсан хөрөнгө оруулалтын нийт орлогод эзлэх хувь	0.032	0.127	0.333	%	"Тайлангийн ""НИЙГЭМ"" хэсэгт Тайлант хугацаанд банк нь нийгмийн хариуцлагын хүрээнд өргөн цар хүрээ бүхий олон тооны ажлыг санаачлан хамтран ажилласан ба тус ажлуудын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг ХХБ-ны Жилийн тайлангийн Нийгмийн хариуцлага хэсгээс үзнэ үү."
S6.1	Тогтвортой өртгийн сүлжээний менежмент	Худалдан авалтын бодлого, журам	Танай компанид дотоодын худалдан авалт болон тогтвортой буюу байгаль орчин, нийгмийн эрсдэл боломжыг хангасан худалдан авалтын бодлого, журам бий юу (тусдаа бодлого журам эсвэл аль нэг журамд нэгтгэгсэн)?	Тийм	Тийм	Тийм		Уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох, хөрс, агаар, усны бохирдлыг үүсгэхгүй, эрчим хүчний эх үүсвэр, байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй, хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй, хүлэмжийн хийн ялгарал болон хаягдал багатай, эдийн засгийн үр ашигтай хэрэглээний тогтвортой байдлыг хангах, өв соёл, ахуй уламжлалаа эрхэмлэсэн ногоон орчныг бүрдүүлэхэд чиглэсэн бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор давуу эрх олгох бодлого баримтлан ажилладаг ба тус зохицуулалт нь "Худалдаа, хөгжлийн банканд бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах үйл ажиллагааны заавар"-ын 4.7.7-заалтад тусгагдсан байдаг.
S6.2		Дотоодын худалдан авалт	Дотоодын ханган нийлүүлэгчдээс авсан худалдан авалтын хувь	30	98.6	96.92	%	ХХБ нь өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа шаардлагатай компьютер, сервер, техник тоног төхөөрөмж, программ хангамж, бусад бараа үйлчилгээ, материал зэрэг олон төрлийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг худалдан авдаг ба нийт худалдан авалтын 96.9%-г дотоодын үйлдвэрлэгчдээс худалдан авсан.
S6.3		Тогтвортой, ногоон худалдан авалт	Нийт ханган нийлүүлэгчдийн тоонд тогтвортой буюу байгаль орчин, нийгмийн шалгуураар сонгогдсон ханган нийлүүлэгчдийн хувь	8	10.2	9.7	%	"Салбарын засвар болон шинэрт тавилга хийлгэхэд хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй материал ашиглахыг зорьдог ба - Эрчим хүчний шошготой, ус бага зарцуулдаг цахилгаан тоног төхөөрөмж худалдан авах - Банкны өдөр тутмын хэрэгцээнд ашиглах даавуун болон цаасан, гялгар торыг дахин боловсруулсан материалаар хийлгэх зэргээр байгаль орчинд ээлтэй худалдан авалтыг хийдэг."

G Засаглалын шалгуур үзүүлэлтүүд								
G1.1	Авилгал болон ёс зүй	Авилга, хээл хахуулийн эсрэг бодлого журам	Авилгын эсрэг эсвэл Ёс зүйн бодлого, журам бий юу?	Тийм	Тийм	Тийм		Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ - Ёс зүй ба комплайнс" хэсэгт
G2.1	Компанийн засаглал	Удирдах зөвлөлийн хараат бус байдал	Удирдах зөвлөлд хараат бус гишүүдийн суудлын хувь	33	33	33	%	Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ - Компанийн засаглал" хэсэгт
G2.2		Цөөнх, жижиг хувьцаа эзэмшигчдийн эрх	Цөөнх, жижиг хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хамгаалах дүрэм, журам бий юу?	Үгүй	Тийм	Тийм		Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ - Компанийн засаглал" хэсэгт
G2.3		Компанийн засаглалын бодлого, журам	Компанийн засаглалын бодлого, журам бий юу?	Тийм	Тийм	Тийм		Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ - Компанийн засаглал" хэсэгт
G3.1	Комплајнс	Комплајнсын бодлого	Комплајнсын бодлого, журам бий юу?	Тийм	Тийм	Тийм		Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ - Ёс зүй ба комплайнс" хэсэгт
G3.2		Комплајнсын хөтөлбөр	Комплајнсын хөтөлбөр, журам (ажилчдын сургалт, аудит, хяналтын систем, зөрчлийн талаар мэдээлэх, ашиг сонирхлын зөрчлөөс сэргийлэх удирдамж, хориг гэх мэт) бий юу?	Тийм	Тийм	Тийм		Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ - Ёс зүй ба комплайнс" хэсэгт
FS Нэмэлт салбарын шалгуур үзүүлэлтүүд (Танай компанид хамаарах салбарын асуултуудыг бөглөнө үү)								
FS1	Санхүүгийн үйлчилгээ	Санхүүгийн хүртээмж	Санхүүгийн мэдлэг дээшлүүлэх болон санхүүгийн хэрэглэгчийг хамгаалах санаачилга, арга хэмжээнд оролцсон хүмүүсийн тоо, жилээр	≈128,000	≈141,000	167,468	хүн	Тайлангийн "НИЙГЭМ" хэсэгт
FS2		БОНЗ-ын эрсдэлийн менежмент	БОНЗ-ын эрсдэлийн шалгуур болон хориотой үйл ажиллагааны жагсаалтаар үнэлсэн гүйлгээний хувь	77.3	78.6	61	%	"2024/12/31 байдлаар нийт зээлийн багцийн 61%-д БОНХ-ын үнэлгээ хийгдсэн. 2024 онд "Банкны санхүүжүүлэх хориотой үйл ажиллагаанд багтсан шалтгаанаар" БОНЗШ-ийн зүгээс 5 зээл хүсэгчид зээл олгохоос татгалзсан ба Хориотой үйл ажиллагааны жагсаалтад багтсан хэдий ч олгохоор шийдвэрлэсэн зээлийн дүн нь нийт БОНХ-н үнэлгээ хийгдсэн зээлийн 2% байна."
FS3		Тогтвортой санхүүжилт	Нийт зээлийн багцад эзлэх ногоон/ТХЗ таксономийн ангилалд нийцсэн ногоон/тогтвортой зээлийн эзлэх хувь	24	29	29	%	Нийт зээлийн багцад эзлэх ногоон болон нийгмийн шинж чанартай зээлийн эзлэх хувь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар 28.9 хувь байна.

SASB индекс

СЭДЭВ	ИНДИКАТОРУУД	КОД	ТАЙЛАГНАЛ	НЭМЭЛТ
Мэдээллийн аюулгүй байдал	1) Аюулгүй байдалдлын зөрчлийн тоо, 2) Хувийн мэдээллийн эзэлж буй хувь хэмжээ, 3) Халдлагад өртсөн данс эзэмшигчдийн тоо	FN-CB-230a.1	2024 онд тус төрлийн аюулгүй байдалтай холбоотой асуудал гараагүй болно.	
	Мэдээлэл аюулгүй байдлын эрсдэлтэй холбоотой авч хэрэгжүүлж буй арга хэмжээний тайлбар	FN-CB-230a.2	Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ - Мэдээллийн аюулгүй байдал, нууцлал" хэсэгт	
Санхүүгийн хүртээмж болон Чадавч бэхжүүлэлт	Жижиг дунд бизнес болон нийгэмлэгийг дэмжих хөтөлбөрийг санхүүжүүлсэн зээлийн (1)тоо болон (2) дүн.	FN-CB-240a.1	ХХБ нь тайлант онд ЖДБ дэмжих зээлд нийт 1,200,787.23 сая төгрөг бүхий 19,297 зээл байна	Стандартад заасны дагуу "жижиг бизнест олгосон зээл"-ийн хэмжээг тодорхойлохдоо жилийн орлого нь 1 сая ам.доллар болон түүнээс доош хэмжээтэй бизнесүүдэд олгосон зээлийг хамруулна. Банк нь "ЖИЖИГ, ДУНД ҮЙЛДВЭР, ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ДЭМЖИХ ТУХАЙ" хуулийг үндэслэн жижиг, дунд үйлдвэр (ЖДҮ) эрхлэгчдийг тодорхойлж ЖДҮ эрхлэгчдэд олгосон зээлийн тайланг боловсруулж Монголбанканд хүргүүлдэг. Хуульд зааснаар ЖДҮ эрхлэгч гэж 200 хүртэл ажиллантай, жилийн 2.5 тэрбум төгрөг хүртэл борлуулалтын орлоготой, үйлдвэрлэл, худалдаа, үйлчилгээний салбарт үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгжийг хэлнэ. Стандартад заасан орлогын хэмжээтэй дөхсөн ангиллыг ашиглах зорилгоор энэ хэсгийн шалгуур үзүүлэлт - "жижиг бизнест олгосон зээл"-ийн хэмжээг тайлагнахад хуульд заасан дээрх тодорхойлолтыг ашигласан болно.
	Жижиг дунд бизнес болон нийгмийг дэмжих зээлийн хөтөлбөрийн хүрээнд хугацаа хэтрэлттэй зээлийн (1)тоо болон (2) дүн.	FN-CB-240a.2	2024 оны байдлаар ЖДБ дэмжих зээлийн хугацаа хэтрэлттэй 38,748.64 сая төгрөгийн дүн бүхий 322 зээлийн данс байна. Тайлант онд ЖДБ дэмжих зээлийн чанаргүй зээл нийт 3.23% байна.	
	Банкны үйлчилгээ авах боломжгүй харилцагч нарын хүү шимтгэлгүй дансны тоо	FN-CB-240a.3	Тайлант хугацаанд ХХБ-ны энгийн карт 222,153, төгрөгийн харилцах данс эзэмшигч 611,293 байна. Мөн 2024 онд шинээр харилцагч болсон иргэдийн тоо 97,744 байсан ба үүнээс энгийн карт эзэмшигчийн тоо 31,334, харилцах данстай харилцагчийн тоо 87,740 байна.	
	Санхүүгийн мэдлэгийг дээшлүүлэх санал санаалчлагад хамрагдсан харилцагчдын тоо	FN-CB-240a.4	Улаанбаатар, Дархан, Эрдэнэт хотуудад 523 жижиг, дунд бизнес эрхлэгчдийн санхүүгийн мэдлэг дээшлүүлэх сургалтыг зохион байгуулж ажилласан.	
БОНЗ-н хүчин зүйлүүдийг зээлийн үнэлгээнд тусгах	Зээлийн үнэлгээнд БОНЗ-н тайлагнал оруулах	FN-CB-410a.2		
Санхүүжүүлсэн хүлэмжийн хийн ялгарал	Нийт санхүүжүүлсэн хүлэмжийн хийн ялгарал, (1) Score 1, (2) Score 2 болон (3) Score 3-аар тус тус	FN-CB-410b.1	Тайлангийн "БАЙГАЛЬ ОРЧИН" хэсэгт	
	Зээлийн эрсдэлийн ангилал, салбараар	FN-CB-410b.2		
	Нийт зээлийн багцад хүлэмжийн хийн ялгарлын тооцоолол хийсэн зээлийн хувь	FN-CB-410b.3	Тайлагнах боломжгүй.	
	Санхүүжүүлсэн хүлэмжийн хийн ялгарлыг тооцоолоход ашигласан аргачлал	FN-CB-410b.4	Тайлангийн "БАЙГАЛЬ ОРЧИН" хэсэгт	
Бизнесийн ёс зүй	Хууль эрх зүй болон бусад санхүүгийн дүрэм журмын хүрээнд үүссэн авлига, хахууль, зах зээлийн манипуляци, ёс зүйгүй хууль бус үйлдлүүдээс гарсан нийт өр төлбөр болон мөнгөн гарз хохирлын хэмжээ	FN-CB-510a.1	N/A	
	Шүгэл үлээхтэй холбоотой дотоод заавар, журмын дэлгэрэнгүй тайлбар	FN-CB-510a.2	Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ - Ёс зүй ба комплайнс - Шүгэл үлээх бодлого" хэсэгт	
Эрсдэлийн удирлагын тогтолцоо	Global Systemically Important Bank (G-SIB) -н үнэлгээ, төрлөөр ангилсан байдал	FN-CB-550a.1	Тайлагнах боломжгүй.	
	Зайлшгүй шаардлагатай болон сайн дурын стресс тестийг байгууллагын урт хугацааны стратеги, өөрийн хөрөнгийн хүрээлцээний зохистой харьцаа болон бусад бизнесийн үйл ажиллагаанд тусгасан эсэх тайлбар	FN-CB-550a.2	"Тайлангийн ""ЗАСАГЛАЛ - Ёс зүй ба комплайнс - Эрсдэлд суурилсан төлөвлөлт"" хэсэгт "	

GRI индекс

Тогтвортой хөгжлийн зорилтууд	Үзүүлэлт	Ангилал	
ТХЗ 4. Чанартай боловсролыг дэмжих			
Зорилт 4.3, 4.4, 4.5	Тайлант хугацаанд нийт ажилчдын хамрагдсан сургалтын дундаж цаг	GRI Standard 404-1	2024 онд давхардаагүй тоогоор 2386 ажилтан сургалтад хамрагдсан байна. Үүнээс 37% нь эрэгтэй 63% нь эмэгтэй ажилтнууд байна. Харин давхардсан тоогоор нийт 5353 ажилтан хамрагдсан байна. Тайлангийн "НИЙГЭМ" хэсэгт
	i. Хүйсээр		
	ii. Ажилтнуудын ангиллаар		
ТХЗ 5. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах			
Зорилт 5.1 Бүх эмэгтэйчүүд, охидыг ялгаварлан гадуурхах явдлыг таслан зогсоох	a. Ажилтнуудын үндсэн цалингийн хэмжээг хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээтэй харьцуулан хүйсээр ангилсан харьцааг тодорхойлох	GRI Standard 202-1	ХХДХ-с дундаж цалин Эрэгтэй, эмэгтэй ажилтнуудын цалин 5.7 дахин өндөр
	b. Байгууллагын үйл ажиллагаанд хамаарагдах үндсэн ажилтнуудаас бусад ажилтнуудын үндсэн цалингийн хэмжээг хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээтэй харьцуулан тодорхойлох	GRI Standard 202-1	Тайлангийн "НИЙГЭМ" - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо" хэсэгт
	a. Тайлант хугацаанд шинээр томилогдсон ажилтнуудын тоо болон хувь /насны ангилал, хүйс, бүс нутгаар/	GRI Standard 401-1	Тайлангийн "НИЙГЭМ" - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо" хэсэгт
	b. Тайлант хугацаанд ажлаас чөлөөлөгдсөн ажилтнуудын тоо болон хувь /насны ангилал, хүйс, бүс нутгаар харьцуулах/	GRI Standard 401-1	N/A
	Тайлант хугацаанд ажилтнуудын хамрагдсан сургалтын дундаж цаг i. Хүйсээр ii. Ажилтнуудын ангиллаар	GRI Standard 404-1-a	2024 онд давхардаагүй тоогоор 2386 ажилтан сургалтад хамрагдсан байна. Үүнээс 37% нь эрэгтэй 63% нь эмэгтэй ажилтнууд байна. Харин давхардсан тоогоор нийт 5353 ажилтан хамрагдсан байна.
	a. Хүүхэд асрах чөлөөтэй нийт ажилтнуудын тоо, хүйсээр b. Хүүхэд асрах чөлөө авсан нийт ажилтнуудын тоо, хүйсээр c. Тайлант хугацаанд хүүхэд асрах чөлөөнөөс эргэн ажилдаа томилогдсон ажилтнуудын тоо, хүйсээр d. Хүүхэд асрах чөлөөнөөс эргэн ажилдаа томилогдон, 12 сар тасралтгүй ажиллаж буй ажилтнуудын тоо, хүйсээр e. Ажилдаа эргэн орсон ажилтнуудын тогтвортой байдлын хувь, хүйсээр	GRI Standard 401-3	a,b. Тайлант хугацаанд хүүхэд асрах чөлөөтэй 242 ажилтан байгаа бөгөөд 100% эмэгтэй ажилтнууд байна. c. 72 ажилтан хүүхэд асрах чөлөөнөөс эргэн ажилдаа ирж, томилогдсон байна. d. 2024 онд ажилдаа орсон тул дийлэнх нь эргэж ажиллаад 12 сар хүрээгүй байна. e. Ажилдаа эргэж орсон ажилтнуудын тогтвортой байдлын хувь 100% буюу 2024 онд эргэж орсон 72 ажилтан бүгд одоог хүртэл ажиллаж байна. Тайлант хугацаанд нийт 242 ажилтан хүүхэд асрах чөлөөтэй байгаа бөгөөд 100% эмэгтэй ажилтнууд байна.
	Тайлант хугацаанд гүйцэтгэлийн үнэлгээ болон карьер төлөвлөлтөд хамрагдсан нийт ажилтнуудын хувь, хүйсээр	GRI Standard 404-3-a	"ХХБанк нь Гүйцэтгэлийн үнэлгээний менежментийг хэрэгжүүлэн ажилладаг бөгөөд улирал бүр нийт ажилтнуудын ажлын гүйцэтгэлийг тогтмол хэмждэг. Мөн жил бүр чадамжийн үнэлгээг нийт ажилтнуудад хэмждэг бөгөөд бүх албан тушаалын ажилтнууд үнэлгээнд хамрагддаг. Тайлант хугацаанд карьер хөгжил хийн албан тушаал дэвшсэн 564 ажилтан байна. Үүний 223 нь эмэгтэй, 341 нь эрэгтэй ажилтнууд байна. "
	a. Байгууллагын дээд удирдлагын хувьд дараах олон талт байдлын ангиллуудад тодруулах i. Хүйс ii. Насны бүлэг: 30-аас доош, 30-50, 50-иас дээш iii. Бусад олон талт байдлын үзүүлэлтүүд (нийгмийн цөөнх эсвэл эмзэг бүлэг гэх мэт) b. Ажилтнуудын хувьд дараах олон талт байдлын ангиллуудад тодруулах: i. Хүйс ii. Насны бүлэг: 30-аас доош, 30-50, 50-иас дээш iii. Бусад олон талт байдлын үзүүлэлтүүд (нийгмийн цөөнх эсвэл эмзэг бүлэг гэх мэт)	GRI Standard 405-1	Тайлангийн "НИЙГЭМ" - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо" хэсэгт
	Эмэгтэй болон эрэгтэй ажилтнуудын үндсэн цалингийн харьцааг ажилтнуудын түвшин тус бүрээр тодорхойлох	GRI Standard 405-2-a	Тайлангийн "НИЙГЭМ" - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо" хэсэгт
	a. Тайлант хугацаанд гарсан ялгаварлан гадуурхалтын тохиолдлын тоо b. Дараах тохиолдлууд болон авсан арга хэмжээний төлөв; i. Байгууллагаас хянагдсан тохиолдлууд ii. Сэргийлэх/хамгаалах төлөвлөгөөг хэрэгжүүлсэн байдал iii. Удирдлагын дотоод хяналтын үйл явцаар дамжин үр дүн бүхий хэрэгжүүлсэн сэргийлэх төлөвлөгөө/арга хэмжээ iv. Шийдвэрлэгдсэн тохиолдлууд	GRI Standard 406-1	Ажилтан ялгаварлан гадуурхадсан тохиолдол, түүнтэй холбоотой гомдол санал тайлант хугацаанд гараагүй байна.

Зорилт 5.2 Албан болон хувийн хүрээнд бүх эмэгтэйчүүд, охидыг хүчирхийлэх, түүний дотор хүний хулгай наймаанд өртөх, бэлгийн болон бусад хэлбэрээр дарлах мөлжих явдлыг таслан зогсоох	Дараах эрсдэл бүхий үйл ажиллагаа болон ханган нийлүүлэгч: - Хүүхдийн хөдөлмөр эрхлэлт - Хөдөлмөрийн аюултай нөхцөлд өртсөн залуу ажилтнууд	GRI Standard 408-1-a	
	Үйл ажиллагаа болон ханган нийлүүлэгчид нь албадан хөдөлмөр эрхлэлтийн эрсдэл бүхий: i. Үйл ажиллагааны төрөл ii. Эрсдэлтэйд тооцогдож буй үйл ажиллагаа, ханган нийлүүлэгчийн байршил, газарзүйн бүс	GRI Standard 409-1-a	
	Шинэ ханган нийлүүлэгчдийн нийгмийн шалгуураар хянагдсан хувь	GRI Standard 414-1-a	Шинэ нийлүүлэгч байгууллага сонгохдоо дадлага туршлага, санхүүгийн хариуцлага хүлээх чадвартай эсэх гэх мэт үзүүлэлтийг харахаас гадна олон нийтийн дунд гарсан эерэг сөрөг мэдээллийг мөн харгалзан үзэж шийдвэр гаргадаг.
	a. Нийгмийн нөлөөллийн үнэлгээгээр хянагдсан ханган нийлүүлэгчдийн тоо b. Нийгэмд бодит болон болзошгүй сөрөг нөлөөтэй гэж тодорхойлсон ханган нийлүүлэгчдийн тоо c. Нийлүүлэлтийн сүлжээнд буй нийгэмд бодит болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл d. Үнэлгээний үр дүнд сайжруулалт хийгдэхээр буй нийгэмд бодит болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл ихтэй гэж тодорхойлсон ханган нийлүүлэгчдийн хувь e. Үнэлгээнд хангалттай үр дүн гаргаагүй нийгэмд бодит болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл ихтэй гэж тодорхойлсон ханган нийлүүлэгчдийн хувь	GRI Standard 414-2	Тайлангийн "ХАВСРАЛТ - БОНЗ, тогтвортой байдлын тайлагналын удирдамжын үзүүлэлтүүд -S6.2,3 "
Зорилт 5.4 Улсын хэмжээнд тохиромжтой гэж үзвэл төрийн үйлчилгээ, дэд бүтэц, нийгэм хамгааллын бодлогоор хангах, өрх, гэр бүлийн дотор үүрэг хариуцлага хуваалцах явдлыг хөхүүлэн дэмжих замаар цалин хөлсгүйгээр хүн асрах, гэрийн ажил хийх явдлыг хүлээн зөвшөөрч, түүний ач холбогдлыг эрхэмлэх	a. Ач холбогдол бүхий томоохон дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалт, үйлчилгээний хөгжлийг дэмжсэн байдал b. Нийгэм болон бүс нутгийн эдийн засагт үзүүлэх одоогийн болон хүлээгдэж буй эерэг, сөрөг нөлөөллүүд c. Эдгээр хөрөнгө оруулалт, үйлчилгээ нь ашгийн, мөнгөн эсвэл мөнгөн бус тусламж эсэх	GRI Standard 203-1	N/A
	a. Байгууллагын түр болон цагийн ажилчдад бус зөвхөн үндсэн ажилтнуудад олгогддог тэтгэмжүүдээс: i. Амь насны даатгал ii. Эрүүл мэнд iii. Хөдөлмөрийн чадвар алдсаны даатгал iv. Хүүхэд асрах чөлөө v. Тэтгэвэр тогтоолт vi. Хувьцаа эзэмших vii. Бусад	GRI Standard 401-2	
Зорилт 5.5 Улс төр, эдийн засаг, нийгмийн амьдралын хүрээнд шийдвэр гаргах бүх үе шатанд бүрэн дүүрэн, үр дүнтэй оролцох, манлайлан ажиллах тэгш боломжоор эмэгтэйчүүдийг хангах	a. Байгууллагын засаглалын эрх бүхий дээд байгууллага болон холбогдох хороодын сонгох, нэр дэвшүүлэх үйл явцын тухай b. Байгууллагын засаглалын эрх бүхий дээд байгууллага болон холбогдох хороодын гишүүдийг сонгох болон нэр дэвшүүлэхэд тавигдах шалгууруудыг тодруулах. Ингэхдээ; i. Оролцогч талуудын үзэл баримтлал ii. Олон талт байдал iii. Бие даасан байдал iv. Байгууллагын онцлог/нөлөөлөлтэй холбоотой үр чадвар	GRI Standard 2-10	Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ" хэсэгт
	c. Байгууллагын засаглалын эрх бүхий дээд байгууллага болон холбогдох хороодын бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох. i. Төлөв ii. Бие даасан байдал iii. Бүрэн эрхийн хугацаа iv. Гишүүдийн хашиж буй албан тушаал, үүрэг v. Хүйс vi. Төлөөлөх нийгмийн бүлэг vii. Байгууллагын онцлог/нөлөөлөлтэй холбоотой үр чадвар viii. Оролцогч талын төлөөлөл	GRI Standard 2-9-c	Тайлангийн "ЗАСАГЛАЛ" хэсэгт

ТХЗ 8. Эдийн засгийн өсөлт, зохистой хөдөлмөрийг дэмжих			
Зорилт 8.1 Үндэсний нөхцөл байдалд нийцүүлэн нэг хүнд ногдох эдийн засгийн өсөлтийг хангаж, ялангуяа нэн буурай хөгжилтэй улс орнуудад жилийн ДНБ-ий өсөлтийг 7 хувьд байлгах	a. Бий болгосон болон хуваарилсан эдийн засгийн шууд үнэ цэн (EVG&D)	GRI Standard 201-1	-
	i. Бий болгосон эдийн засгийн үнэ цэн: орлого;		622,822,301,879.04
	ii. Хуваарилсан эдийн засгийн үнэ цэн: үйл ажиллагааны зардал, ажилтнуудын цалин, тэтгэмж, хөрөнгө нийлүүлэгч/оруулагчийн төлбөр, улсаас засгийн газарт төлөх төлбөр, олон нийт/нийгмийн хөрөнгө оруулалт;		241,654,598,098.46
	iii. Хуримтлагдсан эдийн засгийн үнэ цэн: 'Бий болгосон эдийн засгийн үнэ цэн', 'Хуваарилсан эдийн засгийн үнэ цэн' ялгавар		381,167,703,780.58
	b. Ач холбогдолтой тохиолдолд, (EVG&D)-г улс, бүс нутаг, зах зээлийн түвшинд ач холбогдлыг тодорхойлон тайлагнах		-
Зорилт 8.3 Бүтээмжтэй үйл ажиллагаа, зохистой ажлын байр бий болгох, аж ахуй эрхлэх, бүтээлч байдал, инновацийг дэмждэг хөгжлийн чиг баримжаатай бодлогыг хөхүүлэн дэмжиж, санхүүгийн үйлчилгээг хүртээмжтэй болгох замаар бичил, жижиг, дунд бизнесийг албан ёсны болгож, тэдгээрийн өсөлтийг дэмжих	Үйл ажиллагааны томоохон байршилд дотоодоос хийсэн худалдан авалтын төсвийн хэмжээ, хувиар (тухайлбал дотоодоос худалдан авсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хувь)	GRI Standard 204-1-a	98.5%
Зорилт 8.5 2030 он гэхэд эрэгтэй, эмэгтэй бүх хүн, түүний дотор залуу болон хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийг бүрэн, бүтээмжтэй ажил, зохистой хөдөлмөр эрхлүүлж, адил үнэ цэнэтэй ажилд адилхан цалин хөлс олгох	a. Нийт ажилтнуудын тоо, хүйсээр, бүс нутгаар	GRI Standard 2-7-a	Тайлангийн "НИЙГЭМ - Олон талт байдал ба тэгш оролцоо" хэсэгт
	b. Дараах мэдээллүүдийг тайлагнах i. Үндсэн ажилтнуудын тоо, хүйсээр, бүс нутгаар ii. Гэрээт ажилтнуудын тоо, хүйсээр, бүс нутгаар iii. Тодорхойгүй цагаар ажилладаг/тогтсон цагаар ажилладаггүй ажилтнуудын тоо, хүйсээр, бүс нутгаар iv. Бүтэн цагийн ажилтнуудын тоо, хүйсээр, бүс нутгаар v. Цагийн ажилтнуудын тоо, хүйсээр, бүс нутгаар	GRI Standard 2-7-b	Нийт 2261 ажилтан байгаас 63% нь эмэгтэй, 37% нь эрэгтэй ажилтнууд, ба 8% нь орон нутгийн салбар, тооцооны төвд ажилладаг. i. Нийт ажилтнуудын 2261 нь үндсэн орон тоонд ажилладаг, 63% эмэгтэй 37% эрэгтэй 8% нь орон нутагт ажилладаг. ii. 11 гэрээт ажилтантай, 81% эмэгтэй, 19% эрэгтэй ба 27% нь орон нутгийн салбар, ТТөвд ажилладаг. iii. Тодорхойгүй цагаар ажилладаг ажилтнууд байхгүй. iv. Нийт ажилтнууд бүгд бүтэн цагаар ажилладаг. v. Нийт ажилтнууд бүгд бүтэн цагаар ажилладаг бөгөөд цагийн ажилтан байхгүй болно.
	a. Гэрээт ажилтнуудын тоог тайлагнах; i. Гэрээт ажилтнуудын төрөл ii. Тэдгээрийн эрхэлж/гүйцэтгэж буй ажил, үүрэг	GRI Standard 2-8-a	-
	Үйл ажиллагааны томоохон байршилд гүйцэтгэх удирдлагыг дотоодоос сонгосон хувь	GRI Standard 202-2-a	-

<p>Зорилт 8.7 Хүүхдийн хөдөлмөрийн тэвчишгүй хэлбэрүүдийг хориглох, устгахад чиглэлээр шуурхай, үр дүнтэй арга хэмжээ авч, албадан хөдөлмөр хийлгэх явдлыг арилгаж, бүх хэлбэрийн хүүхдийн хөдөлмөр, түүний дотор хүүхдийг цэрэг болгон элсүүлэх, ашиглах явдлыг 2025 он гэхэд эцэс болгох</p>	<p>Тайлант хугацаанд албадан хөдөлмөр эрхлэлтийн бүх хэлбэрийг арилгах, таслан зогсоох зорилгоор байгууллагаас авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ</p>	<p>GRI Standard 409-1-b</p>	<p>ХХБ нь албадан хөдөлмөр эрхлэлтийн эсрэг зогсдог бөгөөд тийм тохиолдол гарч байгаагүй болно. Банк нь гэрээт болон үндсэн бүхий л түвшний ажилтантай хөдөлмөрийн харилцааг эхлүүлэхээс өмнө хөдөлмөрийн нөхцөлийг харилцан тохиролцож, албан ёсны гэрээг цаасаар байгуулан баталгаажуулж ажилладаг.</p>
<p>Зорилт 8.8 Хөдөлмөрлөх эрхийг хамгаалах, бүх ажил хөдөлмөр эрхлэгчид, түүний дотор улирлын түр ажилтан, ялангуяа улирлын түр эмэгтэй ажилтан, аюултай хөдөлмөр эрхэлдэг ажилтнуудад аюулгүй, найдвартай ажиллах орчныг бий болгох</p>	<p>a. Хамтын гэрээ болон хэлэлцээр байгуулсан нийт ажилтнуудын хувь b. Хамтын гэрээ болон хэлэлцээр байгуулсан ажилтнуудын хувьд байгууллага нь бусад ажилтнуудаа хамарсан хамтын гэрээ болон хэлэлцээр, эсхүл бусад байгууллагын хамтын гэрээ/хэлэлцээрт үндэслэн тэдгээрийн хөдөлмөрийн нөхцлийг тодорхойлсон эсэхийг тодруулах</p>	<p>GRI Standard 2-30</p>	<p>Банк нь ажил олгогч болон ажилтны хоорондын хөдөлмөрийн харилцаатай холбоотой үүссэн маргаан, асуудлыг шударга, тэнцвэртэй шийдвэрлэж ажиллах зорилгоор "Хөдөлмөрийн маргаан таслах комисс"-ыг байгуулсан. Хөдөлмөрийн маргаан таслах комисс нь ажил олгогчийн төлөөлөл болон ажилтнуудын төлөөлөөс бүрдэж байна.</p>
<p></p>	<p>a. Ажилтан болон ажилтны төлөөлөгчид нөлөөлөхүйц үйл ажиллагааны өөрчлөлт гарсан тохиолдолд тэдгээрт мэдэгдэх доод хугацаа b. Байгууллага нь хамтын гэрээ болон хэлэлцээртэй тохиолдолд хамтын гэрээнд мэдэгдэх хугацаа, зөвшилцөх, хэлэлцээр хийх тухай заалтууд тусгагдсан байдаг эсэхийг тодруулах.</p>	<p>GRI Standard 402-1</p>	<p>a. Хөдөлмөрийн хуулийн дагуу 30 хоногийн өмнө тухайн ажилтны ажил, албан тушаалын орон тоо хасагдах болон чиг үүрэг өөрчлөгдөх тухай мэдэгдлийг хүргүүлдэг.</p>
<p></p>	<p>a. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй (ХАБЭА)-ын удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлсэн тухай тайлагнах i. Хууль эрх зүйн шаардлагын дагуу уг тогтолцоог хэрэгжүүлсэн бол шаардлагуудыг дурьдах ii. Эрсдэлийн удирдлага болон/эсвэл удирдлагын тогтолцооны стандарт/удирдамжуудын дагуу нэвтрүүлсэн бол тэдгээрийг дурьдах</p>	<p>GRI Standard 403-1-a</p>	<p>N/A</p>
<p></p>	<p>a. Хэрвээ байгууллага нь хууль эрх зүйн шаардлагад болон/эсвэл стандарт/удирдамжид үндэслэн Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй (ХАБЭА)-ын удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлсэн бол: i. Тус тогтолцоонд хамрагдаж буй нийт ажилтнуудын тоо болон хувь ii. Дотоод аудитаар хянагдан тус тогтолцоонд хамрагдаж буй нийт ажилтнуудын тоо болон хувь iii. Хөндлөнгийн байгууллагаар аудитлагдсан эсвэл баталгаажан тус тогтолцоонд хамрагдаж буй нийт ажилтнуудын тоо болон хувь b. Тус тодруулгад ажилтнуудыг хассан бол, түүний шалтгаан болон ямар төрлийн ажилтнууд хасагдсаныг тодруулах c. Тодруулгыг тайлагнахад ашиглагдсан стандарт, арга зүй, таамаглалтай хамааралтай нэмэлт мэдээлэл</p>	<p>GRI Standard 403-8</p>	<p>N/A</p>
<p></p>	<p>Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй (ХАБЭА)-д хамрагдах ажилтнууд, үйл ажиллагаа, ажлын байрны тухай дэлгэрэнгүй тайлбар</p>	<p>GRI Standard 403-1-b</p>	<p>N/A</p>
<p></p>	<p>Ажлын явцад үүсэх аюулыг тодорхойлох, эрсдэлийг үнэлэх, тэдгээрийг бууруулах/сэргийлэх хяналтын шатлалыг хэрэгжүүлэх үйл явцыг: i. Байгууллага нь хэрхэн эдгээр үйл явцын чанар болон хариуцах ажилтны чадварыг хангадаг талаар ii. Тус үйл явцын үр дүн хэрхэн Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй (ХАБЭА)-ын удирдлагын тогтолцооны сайжруулалтад ашиглагддаг талаар</p>	<p>GRI Standard 403-2-a</p>	<p>N/A</p>
<p></p>	<p>Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй (ХАБЭА)-ын удирдлагын тогтолцоог сайжруулахад ашиглагдаж буй үүсэх аюул ослыг судлахад шаардагдах, ажлын явцад үүсэх аюул ослыг тодорхойлох, эрсдлийг үнэлэх, тэдгээрийг бууруулах/сэргийлэх арга хэмжээг тодорхойлох үйл явцуудын тухай</p>	<p>GRI Standard 403-2-d</p>	<p>N/A</p>

	<p>a. Нийт ажилтнуудын хувьд:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Ажлын явцад үүссэн аюул ослын улмаас гарсан нас баралтын тоо, хувь ii. Өндөр үр дагавар бүхий гэмтэл, ослын тоо, хувь iii. Бүртгэгдсэн гэмтэл, ослын тоо, хувь iv. Ажилтай холбоотой аюул ослын төрлүүд v. Ажилласан цаг <p>b. Байгууллагын үндсэн ажилтнуудаас бусад ажилтнуудын хувьд:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Ажлын явцад үүссэн аюул ослын улмаас гарсан нас баралтын тоо, хувь ii. Өндөр үр дагавар бүхий гэмтэл, ослын тоо, хувь iii. Бүртгэгдсэн гэмтэл, ослын тоо, хувь iv. Ажилтай холбоотой аюул ослын төрлүүд v. Ажилласан цаг <p>c. Өндөр үр дагавар бүхий гэмтэл учруулах ажлын явцад үүсэх аюулууд</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Тухайн аюулууд хэрхэн тодорхойлогдсон талаар ii. Тайлант хугацаанд тус аюулуудаас өндөр үр дагавар бүхий гэмтэл үүсгэсэн эсвэл нөлөө үзүүлсэн байдал iii. Хяналтын шатлалыг ашиглан эдгээр аюулуудыг арилгах болон эрсдлийг бууруулах чиглэлд хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ <p>d. Хяналтын шатлалыг ашиглан бусад аюулуудыг арилгах болон эрсдлийг бууруулах чиглэлд хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ</p> <p>e. 200,000 эсвэл 1,000,000 ажилласан цагт үндэслэн хувь хэмжээг тооцсон эсэх</p> <p>f. Тодруулгад багтаагүй ажилтнуудын оруулаагүй шалтгаан</p> <p>g. Тодруулгыг тайлагнахад ашиглагдсан стандарт, арга зүй, таамаглалтай хамааралтай нэмэлт мэдээлэл</p>	GRI Standard 403-9	Осол аваар гараагүй байна.
--	---	--------------------	----------------------------

ДЭЛГЭРЭНГҮЙ МЭДЭЭЛЛИЙГ:

Утас: +976 1800-1977
И-мэйл: info@tdbm.mn
Вэб хаяг: www.tdbm.mn